

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 17
Balandis - April 28, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Kaina \$1.00



Ar Lietuvai reikia užsienio lietuvių politinės paramos ?

Dr. Algimanto Kabailos pasakaita, kuri bus perskaityta "Tėvynės Sąjungos" popietėje, Melbourne, Australijoje, balandžio 30 dieną, sekmadienį.

Nors klausimas gal tik retorinis, bet ir į retorinį klausimą atsakant verta paklausti, ką kiti sako apie ateities perspektyvas tose šalyse, kurios neseniai išstrūko iš sovietinės imperijos. Didžiausia iš tų šalių yra Rusija ir kadangi sovietinė imperija buvo ne vien tik sovietinė, bet ir Rusijos imperija, verta į ją atkreipti dėmesį. Be to, Rusijos ateities politinė struktūra turės didelę reikšmę visos Europos tolimesnei politikai, o tuo labiau Baltijos valstybių ateities galimybės.

Š.m. balandžio 15 d. "Sydney Morning Herald" išspausdino Robert Haupt straipsnį "Rebuilding the Russia House". Haupt jau keletą metų rašo apie post-sovietinius kraštus, daug juose keliauja, įskaitant ir Baltijos kraštus. Jį reikia laikyti esant gerai informuotam apie įvykius toje Europos dalyje, kuri buvo sovietinėje zonoje, įskaitant ir Rusiją. Jis rašo apie Rusijos savivaldybių rinkimus taip:

"Komunistų sugrįžimas valdžion Rusijoje dabar yra ne tik galimas, betgi ir įtikimas. Jų laimėjimai savivaldybių rinkimuose rodo, kaip eis gruodžio mėnesio parlamentiniai rinkimai...

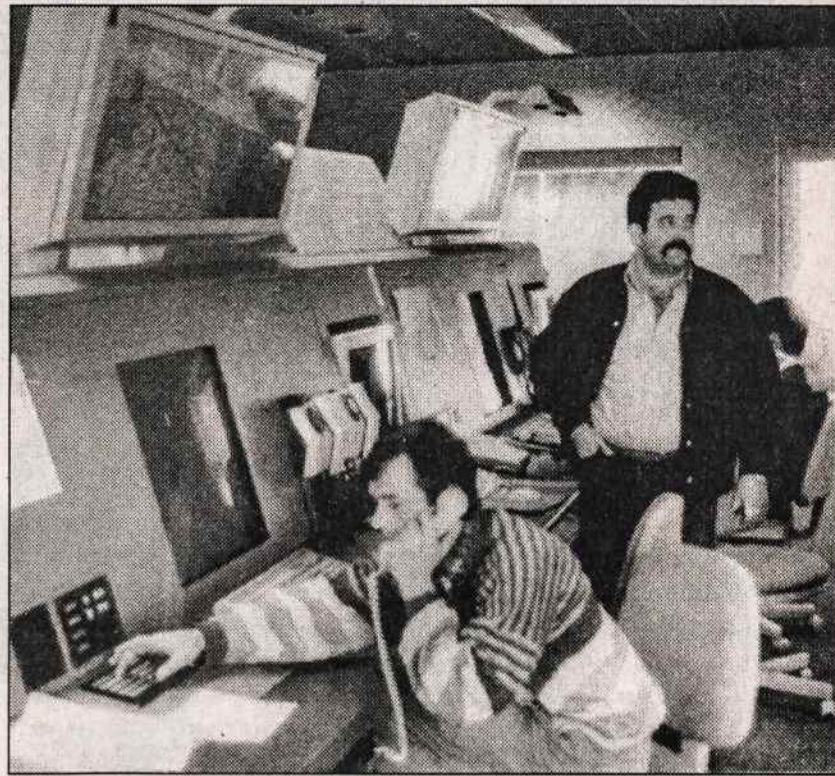
mai... : raudona vėliava vėl gali suplevėsuoti virš Kremliaus. Kaip lenkai ir vengrai, rusai pavargo ekonominiuose pasikeitimuose. Pseudokomunistai dabar valdo nuo Varšuvos iki Budapešto, kiek įmanoma praskiedami rinkos reformos vaistus, kuriuos duoda Tarptautinis Valiutos Fondas (International Monetary Fund). ... Skirtumas tarp šių kraštų ir Maskvos yra tas, kad Rusija, pagal jos atominį ginklų pajėgumą, pasiilko karine superjėga. Komunistų parlamentas viename iš buvusių sovietinių satelitų yra įdomus fenomenas; komunistų vyraujamas parlamentas Maskvoje yra pavojus."

Haupt išvalgiai pastebi, kad gruodžio mėnesio rinkimuose nusvers ne sostinė, o provincija, nes ten daugiausia žmonių gyvena. Kad geriau susigaudyti į kur vėjas pučia, jis nuvyksta į Oriol miestą ("Orel" rusiškai erelis). Ne be pasitenkinimo Haupt pasakoja, kaip Oriol savivaldybininkai neutralizavo Žirinovskio ir jo partiečių vizitą: "Kaip jie susitvarkė su Žirinovskiu yra tiesiog pamoka iš bolševikų vadovėlių". Haupt kalbėjosi su Jegor Strojev, kurį jis vadina Oriolo gubernatoriumi. Strojev yra narys Rusijos Federacijos Komunistų partijos, kuri sugebėjo laimėti 7-uoje rajonuose iš 11-kos rajonų, esančių Oriolo srityje. Pasak

Haupt, kaip toje T.S. Eliot poemoje, "Hipopotamas su plačiu pasturgaliu, Išsisi purve ant savo pilvo", naujieji komunistai leido Žirinovskiu jį mieste laisvai kalbėti, o tuo pačiu laiku pagarsino gandą, kad Žirinovskis nėra tikras rusas.

Savo straipsnį Haupt baigia sekančiu pokalbiu su Strojev, cituoją šiek tiek trumpindamas: "Kai aš bandžiau gauti paaiškinimą apie klausimą, ar Rusijos komunistai, jei jie šį sykį ateis valdžion per balsavimą, sulaužytų savo praeities papročius ir eventualiai paklustų rinkėjų valiai, kurie galėtų ir prieš juos (komunistus) ateityje balsuoti, aš buvau subartas, kaip atsilikėlis nuo šių dienų laiko... Bendoruomenė šiandien turi dvi partijas, sakė šešėlinis gubernatorius, "partiją gudriųjų reformatorių ir kvailių partiją. Gi į savąją administraciją mes pasikviatėme gudriuosius... pagal rusų tautos tradicijas ir jos pasaulio įvaizdį bei supratimą."

Bet ar Rusijos komunistai savo valia paliktų valdžios postus? "Aš turju švytuoklės teoriją", buvo enigmatiškas atsakymas. "Nuo 91-ųjų viskas ėjo viena kryptimi, ekstremistinių ekonominių reformų link. Gi šiandien po chaotiškų įvykių Baltuosiuose



Vilniaus aerouoste prancūzų įrengtas naujas skrydžių valdymo centras, kainavęs apie \$14 milijonų, yra vienas moderniausių pasaulyje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

[Rusijos] Rūmuose, viskas pradėjo pamažu slinkti atgal. Tad gudriesiems žmonėms reikia stipriai imti ... centristinę poziciją".

Bet ar komunistai atiduotų valdžią be smurto? "Atsiprašau tamstos, bet jūs prisiklijavot prie vieno taško. Jūs dalinate pasaulį į komunistus ir demokratų ir reformuotojus betgi tai vakar dienos galvojimas. Nebelaikas apie tai rašyti. Taip buvo prieš du, tris metus.

Bolševikai, kurie sukūrė vienos partijos valstybę ir kurių karjerines kopėčias Strojev užlipo iki aukščiausiosios pakopos, Politbiuro, būtų tą išsikabinę supratę. Dar daugiau, jie būtų tai ir patvirtinę. (...)

Strojev reiškia statytoją... Gubernatorius Statytojas stato tai nėra komunizmas, nes tas komu-

nizmas, kurį sugalvojo Marksas ir Engelsas egzistavo tik kaip prabėgantis šešėlis ant šios žemės ir niekad neegzistavo Rusijoje.

Tai nėra nei nacionalizmas, nei demokratija, nei jokia reikšminga prasme rinkos ekonomika. Šis Statytojas-gubernatorius nenori pradėti invazijos karų; jis taip pat nepaklustų demokratiniams pareikštai piliečių valiai, jie per kokį tai nesupratimą, piliečiai pasidarytų tiek pamišę, kad pareikalautų jog jis savo postą apleistų. Kiek tai liečia rinką, hipopotamas, besilisintis ant savo pilvo purve, yra matęs ir girdėjęs juos ateinant ir praeinant: kartais, kaip simbiozinis paukštis, jie gali būti netgi naudingi, rinkdami parazitus nuo juo kupros.

(Pabaiga sekančiame numeryje)

Baltijos šalys nori paaiškinimo

Rusijos užsienio reikalų ministras Andrei Kozyrev balandžio 18 d., kaip pranešė žinių agentūra Interfax, spaudos konferencijoje Maskvoje pasakė šiuos žodžius: "Gali būti atvejų, kada tiesioginė karinė jėga bus reikalinga tam, kad apgintume savo tėvyninius užsienyje". Lietuvos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Albinas Januška balandžio 19 d. pasakė, kad Vilnius paprašė Rusijos ambasadoriaus Nikolaj Obiorčev paaiškinti Kozyrev pasakytus žodžius. Rusijos ambasadorius pažadėjo duoti oficialų paaiškinimą artimiausioje ateityje, tačiau iš karto pabrėžė, kad Kozyrev žodžiai neliečia Lietuvos. Tačiau Kozyrev kelis kartus pakartojo savo kalboje, kad Estija ir Latvija naudoja įstatymus tam, kad "išstumtų" rusus.

Estijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai pasakė, kad jų diplomatai Maskvoje paprašys Rusijos užsienio reikalų ministerijos paaiškinti Kozyrev kalbą. pagal Reuter

JAV spaudimas trylikai šalių

(AGEP) Lietuvos valdžia balandžio 20 d. pareiškė, kad kai Lietuvos okupacijoje dalyvavusios valstybės kompensuos jai padarytus nuostolius, dalis kompensacijų galės būti skirta ir nuo okupacijos nukentėjusiems užsienio valstybių piliečiams.

Lietuvos URM pareiškimas išplatintas atsižvelgiant "į vis plačiau diskutuojamą problemą dėl turto grąžinimo ir kompensacijų užsienio valstybių piliečiams už Lietuvoje prarastą turta". Aštuoni įtakingi JAV kongresmenai balandžio viduryje išpėjo 13 Rytų Europos šalių, įskaitant ir Lietuvą, kad, jei nebus grąžinta komunistų konfiskuota žydų nuosavybė, nukentės šių šalių santykiai su Washingtonu.

Lietuvos URM pažymi, kad 1990-aisiais atkūrusi savo nepriklausomybę, Lietuva ėmėsi atstatyti visų tautybių Lietuvos piliečių teises į išlikusį nekilmuojamąjį turta, kuris buvo atimtas nacių ir sovietų okupacijos metais. Tačiau, kaip sakoma pareiškime, tai "buvo ir lieka sudėtingas uždavinys, susijęs su daugybės įvairių tautybių žmonių likimais ir interesais".

burmistras Antanas Mockus ėteiks garbės svečiui miesto raktus, o Užsienio reikalų ministerijoje numatyta pasirašyti kultūrinio bendradarbiavimo sutartį. Premjerą priims Kolumbijos prezidentas Ernesto Samper Pizano. Jis svečią pagerbs iškilminio pobūdžio aktu, jį tarpe - ambasadoriaus ir ponios Dambrašenės ruošiamas priėmimas, kuriame dalyvaus vyriausybės atstovai ir diplomatinis korpusas. Vizito proga numatyta apdovanoti ordinu Caracas gubernatoriaus dr. Asdrubal Aguiar.

Rugpjūčio 27 dieną premjeras ir delegacija vyks oficialiam vizitui į Bogotą, kur taip pat numatyti pasitarimai ekonomineis, finansų ir užsienio prekybos klausimais. Ta proga Bogotos

nei gėrovei plėsti. Nuo pat pradžių Lietuvos ambasada Venecueloje aktyviai talkino Lietuvos vyriausybei energetikos srityje. Dar 1993 metais į Lietuvą buvo atvykęs antroji didumų pasaulyje Venecuelos naftos bendrovės PDVSA delegacija "joint venture" galimybės iširti. Ten buvo padaryta pradžia ir orimulsijos naudojimui šiluminėi energijai gaminti, o perspektyvoje ir jos eksportui į kaimynines šalis. BOUYGUES bendrovė pirmąją sąžvą tarp terminalo statybos projekte jūros darbams atlikti. Taigi, Lietuvos vyriausybė stengiasi atsirišti nuo nepatikimo partnerio - Rusijos, ieškodama alternatyvų Lotynų Amerikoje. Baltipress



Lietuvoje įsigaliojo smulkaus verslininko mokesčio 1,400 litų metams įstatymas už patentą prekiauti turguje. Už prekiavimą be patento - bauda 2,000 litų. Alytaus ekonominė policija tikrina prekiautoją cukrumi. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

PASITARIMAI ENERGETIKOS KLAUSIMAIS

Š.m. paskutinę balandžio mėn. savaitę Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius atvyko į Venecuėlą svarbiems pasitarimams ir deryboms energetikos klausimais. Ta pačia proga padarys oficialų vizitą Kolumbijoje, o grįždamas sostinėje Santo Domingo formaliai užmegs diplomatinis santykius tarp Lietuvos ir Dominikos respublikų.

Premjerą aštuonių dienų kelionėje lydės energetikos ministras Algimantas Stasiukynas, Susisiekimo ministras Jonas Biržiškis, Užsienio reikalų viceministras Albinas Januška, Lietuvos Banko valdytojas Kazimieras Radkevičius, Termoelektrinės jėgainės direktorius Pranas Noreika, Valstybinės naftos įmonės Klaipėdoje direktorius Mstajgas Gusjatinas ir premjero įstaigos sekre-

toriato viršininkas Rimantas Mečninkas. Į delegacijos sudėtį įeina ir dr. Vytautas Antanas Dambra, Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Venecueloje bei specialiu misiją ambasadorius Lotynų Amerikoje ir Karibų srityje.

Rugpjūčio 24 dieną Lietuvos premjerą priims Venecuelos prezidentas dr. Rafael Caldera, kuris jo garbei suruošs pietus, o taip pat užsienio reikalų ministras dr. Miguel Angel Burelli Rivas ir Kongreso pirmininkas dr. Eduardo Gomez Tamayo.

Vizito metu bus pasitarimai su Energetikos ir kalnakasybos ministru, "Bitumenes de Orinoco" (BITOR) vadovybe šiluminės energijos (orimulsijos) parūpinimo klausimu ir pasirašyti atitinkami protokolai. Taip pat abi valstybės sutarė pasirašyti jau pa-

ruošta investicijų skatinimo ir jų apsaugos sutartį, o Istorijos akademijoje - kultūrinio bendradarbiavimo sutarties apimtyje - pasirašyti susitarimą artimoje ateityje išleisti Lietuvos istoriją ispanų kalba ir Venecuelos istoriją lietuvių kalba.

Premjero Šleževičiaus vizito proga yra numatyta eilė socialinio pobūdžio aktu, jį tarpe - ambasadoriaus ir ponios Dambrašenės ruošiamas priėmimas, kuriame dalyvaus vyriausybės atstovai ir diplomatinis korpusas. Vizito proga numatyta apdovanoti ordinu Caracas gubernatoriaus dr. Asdrubal Aguiar.

Rugpjūčio 27 dieną premjeras ir delegacija vyks oficialiam vizitui į Bogotą, kur taip pat numatyti pasitarimai ekonomineis, finansų ir užsienio prekybos klausimais. Ta proga Bogotos



Molėtuose pensininkės stovi prie parduotuvės. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Važiuoti ar nevažiuoti - koks sunkus klausimas

Povilas Žumbakis

Prezidentas B. Clinton negalėjo nuspręsti (ar tai naujiena?), važiuoti ar nevažiuoti į Maskvą dalyvauti Antrojo Pasaulinio karo pergalės ceremonijose. Paskelbė, jog važiuos, po to kad nevažiuos, po to - gal važiuos, o gal ir nevažiuos. Ir pagaliau nusprendė, jog važiuos, jeigu Boris demonstracijoje nerodys savo tankų.

O gal šiuo metu Boris net negalėjo demonstruoti savo tankų, gal jie Čėčėnijoje. Senais, gerais laikais net ir artėjant Gegužės Pirmosios paradams, daugelis tankų neužsivesdavo ir tekdavo juos tempti. O šiandien tankų dalys yra išpardavinėtos spekuliantu, benzinas išvogtas. O tie, kurie dar beveikia - žudo čėčėnų moteris, vaikus ir senelius. B. Jelcin pažadas yra tiek vertas pasitikėjimo kaip ir jo pažadas dirbti su Amerika dėl pasaulio taikos!

Bet apie klintonietiškus sprendimus, svyravimus ir jelicinškas nuolaidas gal daugiau ateityje. Šiandien mums rūpi Algirdo Brazausko sprendimas. (Kuomet ruošiau šį komentarą prezidentas sprendimo dar nebuvo paskelbęs).

A. Brazausko simpatijos Maskvai ir didelis noras lankytis ten, manyčiau, visiems yra gan aiškūs. Tik politiškai sprendimo paskelbimas yra panašiai jautrus, kaip anais laikais atsiskyrimas nuo Maskvos, kuomet negalėjo viešai skelbti savo nuomonės, nes žinojo tautos nuotaikas. Tik laukė. Ir tas delsimas, atrodo iš-

jo gerą. Tai gal ir dabar bus naudinga luktarti.

Kad apsidraustų nuo karčios demokratinės dešinės kritikos, prezidentas kalba apie vieningą pabaltiečių sprendimą - vykti ar nevykti į Maskvą švesti "Garbingos Raudonosios Armijos" laimėjimų ir Europos išvadavimo iš nacių.

Norint suprasti brazauskininkų dilemą, reikia prisiminti keletą istorijos faktų:

Pirma tai, jog antrąjį Pasaulinį karą pradėjo du diktatoriai: A. Hitleris ir J. Stalinas! Tai nebuvo koks sutapimas. Tai nebuvo klaida. Tai buvo planuotas dviejų didžiausių pasaulio nusikaltėlių kriminalinis ėjimas! Tik viešojo Vakarų nuomonė dėl politinių sumetimų Lenkijos užpuolimą laikė nacių karu. Reikia atsiminti, kad tuo pačiu J. Stalino liaudies armija jau laukė momento užimti Rytų Europą ir pasidalinti Lenkiją.

Antra, šis karas pasižymėjo iki tol nematytu žiaurumu prieš civilius žmones. Žiaurumų prieš beginklius žmones būta daug ir dažnai praeityje. Jie tebevyksta beveik visuose žemynuose ir šiandien, tik tų žudynių skalė ir organizuotumas beveik kaip industrijos fabriku produktivumas - buvo nematytas, negirdėtas. Savo žiaurumu abu diktatoriai lenkė vienas kitą, nors skaičiais J. Stalinas toli gražu pralenkė A. Hitlerį. J. Stalinas gal buvo pranašesnis dėl to kad anksčiau pradėjo ir ilgiau tęsė tas žudynes. Trečia, abu diktatoriai naudo-

jo panašius metodus nekaltų žmonių naikinimui. Koncentracijos stovyklų terminas ir idėja kilo sadistinių Stalino smegenų gilumoje. A. Hitleriui ši idėja patiko ir jis ją pasinaudojo. Kaip ir pridera vokiečių organizuotumui, ištobulino žudymo metodiką. Stalinas žudynes pradėjo dar tuomet, kai Hitleris dar negalėjo valdyti nei vieno miesto Vokietijoje. Bet jis stebėjo, mokėsi ir mėgdžiojo. Jam buvo trupučių lengviau tai vykdyti, nes turėjo jau išdirbtus bolševikų pavyzdžius. Kai Hitleris pradėjo genocidą Vokietijoje, Stalinas jau buvo išžudęs 10 milijonų su viršum ukrainiečių, rusų, įvairiausių tautybių žmonių Sovietų Sąjungos teritorijoje.

Ketvirta, Hitleriui nusizudžius 1945-ųjų gegužės mėnesį, Stalinas buvo dar tik įpusėjęs į savo kruviną karjerą!

Remiantis tais istoriniais faktais, galima daryti tam tikras išvadas apie tą kelionę į Maskvą minėti garbingos pergalės prieš hitlerinius fašistus Didžiajame Tėvynės kare:

1. Stalinas ir Hitleris vykdė genocidą!

2. Sovietai ir naciai nesiskaitė su jokiais tarptautiniais susitarimais, jokiais universaliomis teisės sąvokomis. Abu diktatoriai buvo aukščiausio lygio žmogžudžiai - karo nusikaltėliai.

3. Ir vienos, ir kitos diktatūros laimėjimai reikė pražūtį milijonams žmonių. Nei vienos, nei kitos diktatūros užėmimas bet kokio krašto nereiškė to krašto išvadavimo!

Gaila, bet šios išvados yra dažnai užmirštos šių dienų politologų, teisininkų, diplomatų ir net istorikų.

Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose net terminas "genocidas"

yra taikomas tik Hitlerio veiksams, tik ne Stalino; tik naciams, ne sovietams - bolševikams. Lietuvos teisme net buvo nuspręsta, kad sribai nevykdė genocido, žudydami nekaltus žmones, jų tarpe senukus ir vaikus.

Reikia prisiminti, kad žodis "genocidas" reiškia giminės išžudymą. "Geno" (graikų kalboje) reiškia "gimti" (gentį gal?), plačiau tauta. "Cidas" (lotyniškai) - žudymą, naikinimą.

Kai kurie žinovai teigia, kad tik Hitlerio žydų žudynės buvo genocidas, vadinamas "Holocaust", nes naciai žudė žydus tik dėl to, kad jie buvo žydai. (Panašiai juk žudė ir čigonus.) Tuo tarpu, remdamasis šiuo argumentu, J. Stalinas išrūšiuo visuo- menės klases, žmones bei jų grupes į naikintinas ir nenaikintinas.

Manychiau, kad ir vienas ir kitas veiksmas priskirtini genocidui. Dėl A. Hitlerio žydų žudymo yra gan aišku. bet taip pat yra aiškūs ir J. Stalino veiksmai. Sunaikinimui pastarasis parinko įvairias tautas: suomių - ugrus (1922 - 23), čėčėnus (1945), Dono ir Kubanės kazokus (1928 - 30), Pavolgio vokiečius (1940), Krymo totorius (1944 m.) Karacajevio gyventojus, (1945), ukrainiečius (1931 - 1932 ir 1950 m.) ir, žinoma, mūsų krašto žmones (1940 ir 1944 - 53).

Kai kurie mūsų šviesieji teigia, jog Lietuvoje J. Stalinas genocido nevykdė, nes išnaikino tik trečdali visos tautos, kitus du trečdalius paliko. Bet tai yra netiesa.

Pirmiausiai, J. Stalinas nespėjo išnaikinti tuos, kuriuos bolševikai norėjo. Kaltinkime sovietinį neefektingumą, laiko stoką. Svarbiausia: bolševikai, tik vėliau komunistai, leido išlikti tiems, kuriuos jie planavo susovietinti, kad Lietuvoje ir kituose užimtuose kraštuose, "savo noru" susijungusiuose į vieningą Sovietinę tėvynę, tų tautų neliktų.

Tai buvo dvigubas genocido veiksmas.

Šis genocidas gali būti neaiškūs tik buvusiems spaliukams - Lenino anūkams ir komjaunuoliams. Deja, jų dar užtenkamai yra Lietuvoje ir Vakaruose. Todėl, nei vienas bolševikas žudikas, nei vienas NKVD-istas ar KGB-istas nebuvo nubaustas tarptautiniame forume kaip karo nusikaltėlis! Todėl net šiandien Lietuvos saugumo viršininkas apgailestauja, kad trūksta patyrusių KGB-istų, kurie galėtų rūpintis Lietuvos saugumo reikalais!

Kai Raudonoji liaudies Armija 1940-aisiais užėmė Lietuvą, jos gyventojai suprato, ką reiškia sovietinis "išvadavimas". Jeigu kam iki šiol neaišku, tegul pasi-

paruošti dar du tomai. Sukaupia tiek daug medžiagos, kad nauji tomai vis pasirodo veik kas du mėnesiai. "Archyvas" pateikia tikrą Lietuvos kovų ir tautos kančių istoriją: skelbiami okupacijų laikotarpio dokumentai, gyvų liudininkų prisiminimai, istorikų paruošti dokumentų aparatai, faktų suvestinės ir analizės, nuotraukos.

Išviejai reiktų ne kreivą paralelę brėžti, bet rimtai Lietuvoje dirbamą darbą paremti.

Vizitas Danijoje

(AGEP) Trumpos vizito į Kopenhagą buvo nuvykęs Ministras Pirmininkas A. Šleževičius. Jį lydėjo ekonomikos ministras A. Vasiliauskas, ryšių ir informatikos ministras G. Žentelis, susisiekimo ministerijos sekretorius A. Šakalys.

Lietuvos vyriausybės delegacija dalyvavo balandžio 20 d. Kopenhagoje vykusioje konferencijoje "Verslo ir investicijų galimybės Lietuvoje".

klausia sugrįžusių iš Sibiro, kur buvo išvežti ką tik gimę! 1944-ųjų "išlaisvinimas" buvo pradžia 45-erius metus trukusios brutalių, istorijoje retai matytos okupacijos. Reikia suprasti mūsų žydų skausmą. Jiems sovietų užėmimas buvo išsigelbėjimas iš aiškios pražūtis (jau tada buvo išnaikinta beveik visa Lietuvos žydų dalis). Tai nereiškė tikrojo jų išsivadavimo, tik palankesnę okupaciją, iš kurios bent dalis likusiųjų galėjo vienaip ar kitaip pasprukti arba gyventi kiek ramiau.

Bet daugumai Lietuvoje sovietinis "išvadavimas" buvo tik vergijos tąsa. Vergijos pradėtos 1940-iais tęsiamos 1941-iais ir besitęsios iki pat 1990-ųjų.

Algirdo Brazausko kelionė į Maskvą, nors ji ir labai ten trau-

kia, reikštų jo šaknų pripažinimą: nenutrūkusį LDDP-ietų prisirišimą prie anų "gerų" laikų, prie sovietinės istorijos ir bolševikinių laimėjimų.

Jeigu Algirdas Brazauskas neiškęs nenuvykęs į tokį svarbų įvykių paminėjimą, demokratinės Lietuvos partijos turėtų sukviesti į Vilnių demokratų iš visų buvusių okupuotų kraštų ir prisiminti abi diktatūras, nacių ir sovietų genocidus ir laisvų žmonių kančias. Vokiečiai į savo minėjimą nepakvietė Lenkijos prezidento. Gal jie sutiktų atvykti į Vilnių kartu su kitais nukentėjusiais? O mūsų prezidentas su savi- mi galėtų pasiimti didžiulę saviškių delegaciją, kuri gal susiprastų ir po iškilmių pasiliktu Maskvoje - ten, kur ir prasideda jų šaknys!

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150

- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -

- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Ar reikia kreivos paralelės?

Juozas Kojelis

Netolima praeitis, kai Amerikoje kiekviena nauja iniciatyva Lietuvos laisvinimo veikloje būdavo apšaukiama kaip nereikalinga, jėgas skaldanti ir finansus eikvojanti paralelė. "Nedubliuokime darbų!", būdavo populiarius stabdytojų posakis, nors toje srityje niekas nedirbdavo arba blogai dirbdavo.

Galima prisiminti 1971 metus, kai JAV Lietuvių Bendruomenė padarė sprendimą tiesioginiai dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbuose. ALTas, o vėliau ir VLIKas tokios teisės bendruomenei nepripažino ir į veiksmų "klubą" jos nepriėmė. Argumentas būtų buvęs teisingas, jei tuodu veiksniai laisvinimo darbus būtų dirbę bent patenkinamai. Deja, taip nebuvo, o Bendruomenė, kad ir be leidimo, savo darbais priimtą sprendimą pateisino.

Tikras pragaras užvirė, kai rezolucijoms Remti komiteto pa-

stangomis 1961 m. JAV Atstovų Rūmams ir Senatui buvo pateikta rezoliucija, raginanti vyriausybę Baltijos valstybių bylą kelti Jungtinėse Tautose. Vėl buvo naudojami visokiausi, dažnai vienas kitam prieštaraujantys argumentai, o tarp jų buvo ir "darbų dublikavimo" priekaištai.

Panašus konfliktas kilo, kai 1981 m. veiklą pradėjo Amerikos Baltų Laisvės Lyga, eilę metų JAV Kongrese išrūpinusi "Baltų laisvės dienos" rezolucijas ir JAV prezidento proklamacijas, o taip pat atlikusi kitų istorinės reikšmės darbų. Dabar reikia stebėti, ar panašių reakcijų susilauks Baltų Laisvės Lygos rūpesčių Atstovų Rūmams pateiktoji H. Con. Res. 51 Karaliaučiaus srities demilitarizavimo reikalui.

Praėjusiais, 1994 metais nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje ir išviejijoje iškilo triukšmas dėl PLB valdybos iniciatyvą ir lėšomis išleisto "Lietuvos kovų ir

kančių istorijos" I-jo tomo, kurį paruošė buvę "Partijos Istorijos Instituto prie Lietuvos komunistų partijos Centro Komiteto" ir kiti Lietuvos istorikai.

Kyla klausimas, ar buvo reikalinga PLB valdybai to darbo imtis, kada Lietuvių Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos Istorijos sekcija jau leido LAISVĖS KOVŲ Archyvo seriją? Ar PLB valdyba su tuo leidiniu atliko bent geresnį darbą? Deja, tas tomas pasaulio lietuviams pasiūlė apsilvili, neaiškios kilmės keptuvėje keptą - nedakeptą blyną su reikalavimu, net gresinant teismu, tą blyną valgyti.

Jei kai kurie išviejijos gyvenime nusipelnę asmenys su entuziazmu šoko "kovų ir kančių" serijos leidimui talkinti, Lietuvių Fondas ir pavieniai aukotojai gausiai remti, jie tai darė greičiausiai nežinodami, kad Lietuvoje toks darbas jau dirbamas ir gerai dirbamas. Jau išleista 12-ka "Laisvės kovų archyvo" tomų 200 - 300 puslapių, ir spaudai

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com

Išniekintoje darbininkų šventėje

Darbininkų šventė, gegužės mėnesio pirmoji diena, laisvajame pasaulyje yra turėjusi nemažą reikšmę, kai buvo dar ilgos darbo valandos, menkas atlyginimas, prastos darbo sąlygos, jokios apsaugos susirgus ar darbo netekus, jokių unių. Dar ir dabar darbininkai ne visur turi išsikovoję geresnes darbo sąlygas ir teisingesnį socialinį jų reikalų aprūpinimą.

Visa tai priklauso nuo krašto santvarkos, darbininkų susiorganizavimo ir kultūrinės pažangos. Kur kraštas yra kultūroje atsilikęs ar kur jis yra nedemokratiškai valdomas, ten ir dabar sąlygos yra sunkesnės. Sugretinkim, pavyzdžiui, Jungtines Amerikos Valstijas ir Rusiją, ir rasime didžiausią skirtumą.

Sovietų Sąjungoje su dideliu triukšmu ir iškilmingumu buvo minima gegužės pirmoji kaip darbininkų "išsilavinimo" diena. Tai būdavo didelis pasityčiojimas ir iš tos dienos ir iš darbo žmonių, kuriems toje šventėje nebeliko nieko, išskyrus raudoną tik kraujas spalvą. Tai nebe darbo sąlygų pagerinimo, bet jų pasunkinimo spalva, kuria buvo nudažyta komunistinė diktatūra. Ji nusisuko į šalį nuo to, ko darbininkai siekė: jie nesiekė nei diktatūros nei dar baisesnės vergijos, prieš kurią protestavo savo demonstracijose.

Faktai nesiderino su reikliais Kremliaus balsais gegužės pirmąją dieną: "mes išvadavome darbo mases"! Geriau jie būtų prisipažinę: "mes pavergėme darbo žmones".

Dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje, kai nedarbas auga labai sparčiais tempais, kai bankrutuoja viena gamykla po kitos, ir žmonės demonstracijose ir piketuose laiko plakatus su žodžiais "DARBO", darbo žmonių šventė įgauna vėl kitą prasmę. Tikriausiai šiemet Lietuvos žmonės nesidžiaus "darbininkų solidarumu pasaulyje", o reikalaus tik darbo ir normalaus atlyginimo už jį.

Visai kitas vaizdas yra dar iki šiol komunistų koliojamoje Amerikoje. Jei čia dar ir pasitaiko darbininkams skriaudų, tai ne dėl valdžios ar įstatymų, bet dėl pačių žmonių, kurie ne visi ir ne visur įstatymus vykdo. Blogos valios žmonių visur pasitaiko, net ir iš tų pačių darbininkų, ne vien iš darbdavių. Vis dėlto niekur nėra tokių gerų darbo sąlygų kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur ir darbo šventė (Labor Day) būna riksmo švenčiama ir kitu laiku.

Katalikų Bažnyčia savo liturgijoje gegužės pirmąją dieną paskyrė šv. Juozapui, kaip ypatingam darbininkų globėjui. Katalikams reikia daug dėstyti, kas yra šventasis Juozapas. Visi žino, kad jis buvo Šventosios Šeimos galva, kad Kristus buvo jam klusnus (kokia dieviška pamoka vaikams ir jaunuoliams savo tėvelius gerbti ir mylėti), kad jis buvo kuklus darbininkas ir visų Šventosios Šeimos vargų ir džiaugsmų dalyvis. Dabar šv. Juozapo garbė yra didinga, nes jis pastatytas visos didžiulės šeimos - katalikų Bažnyčios - globėju. Pasirinkusi šv. Juozapą savo globėju, katalikų Bažnyčia ragina pas jį eiti visokeriopais dvasiniais reikalais. Ir eina visi tikintieji: bažnytinės draugijos, parapijos, šalpos organizacijos, prieglaudos, ligoninės, darbininkų grupės, visi jo vardu pakrikštyti ir šiaip įvairių luomų vyrai ir moterys, turintieji kokį svarbų reikalą, sielvartą, nelaimę, nusiminimą ar sąžinės graužimą. Ir ta pastovi, nenutraukiama meldėjų bei prašytojų grandinė geriausiai paliudija, jog šv. Juozapas prašymų išklauso. Juk neitų, jei nieko negelbėtų.

VIENUOLIKTOJI JONO PAULIAUS II ENCIKLIKA (2)

Kalbėdamas apie žmogų kaip asmenį nuo pat prasidėjimo akimirkos, Jonas Paulius II pateikia dvi argumentų rūšis. Pirmieji argumentai yra paimti iš bio-medicinos mokslų srities. Kiaušinėlis, apvaisinimo akimirka pradeda gyventi individualų gyvenimą; ne motinos, ne tėvo, bet savo gyvenimą ir daugialastelinį individualumą. Pasak jų, vien genetinio individualumo ir integralumo negana, kad vos pradėtą žmogišką būtybę būtų galima pripažinti asmeniui. Kaip argumentą prieš šiuos teiginius, Popiežius cituoja Tikėjimo mokslo kongregacijos dokumentą "Donum Vitae", pasak kurio, šitos pradėto žmogaus prenatalinio vystymosi stadijų skirstymas peržengia bio-medicinos mokslų ribas ir yra ne mokslinio, bet daugiau pasaulėžiūrinio pobūdžio. Toliau šventasis Tėvas pateikia kitą, psichologinio pobūdžio argumentą: žmogiškai vertinant, net ir mažiausia įtarimas, kad negimęs kūdikis galėtų būti asmuo, turėtų versti žmogų atsakyti abortu.

Iškilmingai patvirtinę, kad abortas yra žmogžudystė, Jonas Paulius II toliau nagrinėja eutanazijos reiškinį.

Pirmiausiai Popiežius atkreipia dėmesį į greta eutanazijos - ligo nio numarinimo, šiuolaikinės medicinos sukurtą kitą kraštutinę alternatyvą. Medicininėmis, reanimacinėmis priemonėmis šiandien galima dirbtinai pa-

laikyti gyvybę net iki absurdo ribos; neleisti žmogui numirti natūralia mirtimi. Šitokią reanimaciją Popiežius enciklikoje vadiną nauju Edeno sodo gundymu. Žmogus sau uzurpuoja tik Dievui priklausančią teisę būti gyvybės ir mirties Viešpačiu. Jei reanimacija neteikia jokių vilčių pagyti, - rašo Popiežius, - jos atsisakymas nėra žmogžudystė ar savižudybė, bet nuolankus Dievo žmogui suteikto likimo priėmimas.

Kitas kraštutinis yra eutanazija. Jei žmogus pats nusprendžia pagreitinti savo mirtį, patį, vietoj Dievo, nustatyti savo mirties valandą, jis peržengia Dievo įsakymo "nežudyk" nustatytą ribą.

Enciklikos "Evangelium Vitae" trečiojo skyriaus pabaigoje Popiežius aukščiau svarstytas problemas perkelia į visuomenės gyvenimo plotmę, svarsto socialines minėtųjų pasikėsinimų ir gyvybę aplinkybes ir pasekmes. Pirmiausiai Jonas Paulius II pripažįsta, kad vadinamoji "daugumos teisė" yra neginčijamas demokratinės visuomenių santvarkos dėmuo. Vis dėlto, - pažymi šv. Tėvas, - moralės dėsniai nėra pavaldūs žmonių daugumos nuomonei ir jų taikymas negali būti grįstas socialiniais kompromisais. Plėtodamas šią temą, Popiežius sustoja prie sveikatos apsaugos sistemų darbuotojų teisės, atsakyti veiksmų, prieštaraujančių jų įsitikini-

mams. Jei įstatymų leidėjai įteisingai abortą ar eutanaziją, kartu turi būti sukurta atitinkami juridiniai mechanizmai, kuriais pasinaudodami, gydytojai ir kito lygio medicininis personalas galėtų atsakyti dalyvauti abortu bei eutanazijos operacijose bei kituose klinikinės praktikos veiksmuose, kurie nesutinka su krikščioniškos moralės normomis ir prieštarauja medicinos darbuotojų įsitikinimams.

Kalbėdamas apie socialines Dievo įsakymo "nežudyk" implikacijas, Popiežius paliečia ir įstatymų leidėjų, parlamentarų sąžinės klausimą. Būna atveju, kai parlamente svarstant pavyzdžiui abortu įstatymą, pasiūlomas kompromisinis, švelnesnis jo variantas. Ar gali katalikas parlamento narys balsuoti už įstatymą, kuris nors ir švelnesne forma, įteisingai žmogaus gyvybę žudymą? Enciklikoje "Evangelium Vitae" Jonas Paulius II atsako: taip, katalikas gali balsuoti už vadinamąjį netobulą, kompromisinį įstatymą, tačiau išpildžius tam tikras sąlygas. Pirmia, kompromisinis įstatymas turi įteisinti mažiausia, toje situacijoje įmanomą blogį. Antra, turi būti aišku, kad nors ir pritarimas moralinį blogį įteisingai kompromisiniam įstatymui, parlamentaras neatsisako savo principinių moralinių nuostatų, kad jis balsuoja ne iš esmės pritardamas kompromisinio įstatymo raidai ir dvasiai, bet

siekdamas apriboti įstatymo neigiamas pasekmes.

Likusieji popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo naujosios enciklikos "Evangelium Vitae" skyriai, kaip jau sakytą, yra daugiau sielovadinio pobūdžio. Juose šv. Tėvas, naudodamas Apreiškimo ir Bažnyčios tradicijos argumentus sako, kad pagarba gyvybei ir jos šventumas yra ne tik krikščionių tikėjimo, bet pirmiausiai žmogaus prigimties sąrangos neatskiriama dalis. Popiežius pabrėžia krikščionybės įneštą naujovę, būtent, kad krikščionių pagarba gyvybei nesiriboja vien žmogaus žudymo draudimu, bet virsta žmonių meilės įsakymu. **VRLS**

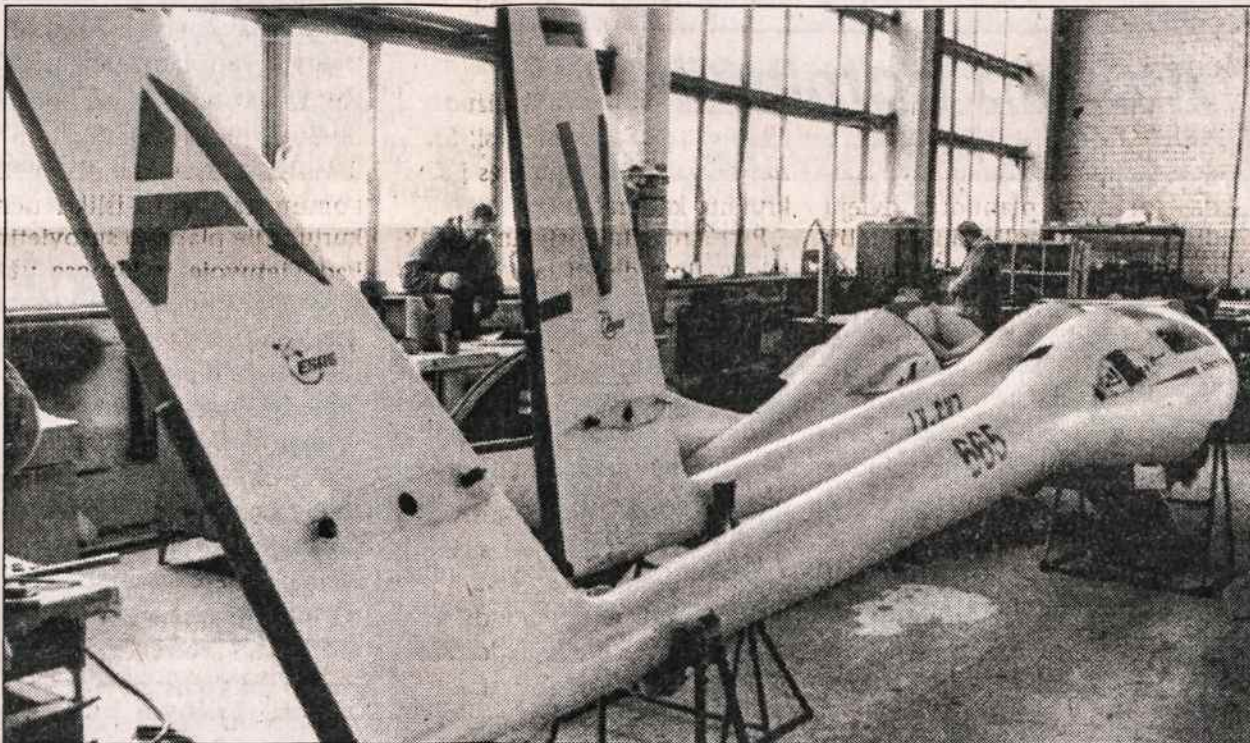
"Miss Pasaulis-94" atvyks į Lietuvą

Gegužės 3 d. 9.30 val. vakaro iš Londono į Lietuvą atskris "Miss Pasaulis-94" indė Aishwarya Rai. Iš aerouosto ji vyks į "Villon" viešbutį, kuriame ir gyvens per visą savo vizitą. Tą patį vakarą viešbučio šeimininkai ketina suorganizuoti trumpą jos susitikimą su maždaug šimtu žmonių. Viešnagės metų A. Rai važinėti "Villon" viešbučio limuzinu. Vidaus reikalų ministerija garantavo gražiausios pasaulio merginos saugumą Lietuvoje.

Gegužės 4 d. Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose ji dalyvaus gražiausios šių metų lietuvių "Miss Lietuva-95" karūnavimo ceremonijoje. "Miss Pasaulis-94" vizitu, kuris Lietuvoje truks dvi dienas rūpinasi Amerikos lietuvių Beno Gudelio Vilniuje įkurta firma "KristiAna". Pasaulio grožio konkursų istorijoje "Miss Pasaulis" pirmą kartą atvyksta ne tik į Lietuvą, bet ir apskritai į Rytų Europą. *pagal LR*

Kaunas turi mero pavaduotoją

(AGEP) Kauno miesto savivaldybės tarybos posėdyje balandžio 20 d. Kauno mero pavaduotoja išrinkta 45 metų Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narė, Kauno onkologijos dispanserio gydytoja Vincė Vaidevutė Margevičienė. Už šią kandidatūrą balsavo 28 tarybos nariai, prieš buvo - 13. Sesijoje taip pat buvo sudaryti ir patvirtinti šeši miesto savivaldybės tarybos komitetai.



Prienu aviacijos gamykloje gaminami sklandytuvai daugiausiai perkami JAV, kur jie kainuoja \$25,000.
Viktora Kapočiaus nuotrauka

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

11

- Ogi kur su savimi tempei, tas pilnas maišas... Už mūsų lango gamyklos tvora, ir aš pirmas pamačiau tave palei ją su išsipūtusi maišu... Atsimeni?

- Ė... Tai aš tą vieną kartą, - griežtesniu balsu pakartojo senis.
- O tavo barzda tikra? Nosis nenudažyta? Kur paslėpė maišą? Ar žinai, seneli, kad tau čia gali būti rieta?

Senis pritūpė ir į mano pusę padėjo koją:

- Ačiū, kad išpėjai.

- Dar čia pabūsi, - čilbėjo Marius, - tai šlapia vieta beliks. Dumk, seneli, į šiaurę. Tik ten tau bus gerai. Skubėk, kol nevēlu.

Pro alkūnės kampa sekiau, kaip senis mitriai kilstelėjo koją. Kur ją nuleido - neižiūrėjau, matyt, už paplūdimio. Sakytum, užsimovė septynmylių batą. Ten, kur jo stovėta, beliko susiraičiusi jūržolė. Marius pakėlė tą jūržolę ir išdidžiai nusijuokė:

- Išgelbėjau Senelį Šaltį! Ir vėl nešios dovanas. O man prižadėjo - du pilnus maišus!

- Taip... - ištšo mano nosis. - Du pilnus maišus...

Aitvaras

Laikraščio reportažo parodija

Dar prieš dešimt metų "Džiaugsmo" kolūkis vilkosi pačioje rajono uodegoje. Skurdus buvo džiaugsmiečių darbadienis, nedžiaugsmingas šventadienis. Pasakysime tiesiai: maža džiaugsmo buvo "Džiaugsmo"! Bet vieną rudenį "Džiaugsmas" ėmė kilti! Jis kilo, kilo sparčiau už tešlą ant mielių, kol iškopė iš atsiliekančių ir net pasivijo pirmajūčius. Džiaugsmas atėjo į "Džiaugsmą". Su džiaugsmu dabar džiaugsmiečiai žindė veršius, ravėjo runkelius ir laistė kopūstus asmeniniuose sklypuose.

Kodėl? Kodėl "Džiaugsmas" išbrido iš uodegos? Kodėl "Džiaugsmo" džiaugsminga? Kokia šio keisto reiškinio priežastis? - Šie klausimai

atvižo mus, spaudos atstovus, į buvusią rajono uodegą.

Ir štai - mes "Džiaugsmo". Dairomės. Iš tikrųjų, kaip niekur kitur, turinys čia atitinka formą. Viskas, pradedant kolūkiečio akimis, baigiant karvių tešmenimis, čia spinduliuoja džiaugsmu. Mus džiaugsmingai pasitinka pats kolūkiečio pirmininkas draugas Džiaugsmėnas.

- Spauda, - kukliai prisistatome.

- Džiugu, - visai nedviprasiškai sakė Džiaugsmėnas, džiaugsmingai kratydamas mums dešines ir net kaires. - Spaudai - pagarba! - Ir vėl jokios dviprasmiškos gaidos!

- Sakykite, - šokam prie reikalo, - kas gi atsitiko? Ar pasitute? Kodėl nesivelkat uodegoj?

Džiaugsmėnas džiaugsmingai kandžioja šypsena:

- Kodėl nesivelkam uodegoj?

- Taip! Kodėl?

Jis slaptinai patyli. Ir:

- Mums padėjo aitvaras!

- Aitvaras?! - aiktelim, atsiversdami bloknotus.

- Taip, aitvaras!

- Kas jis? - užduodame generalinį klausimą. - Kur jis?

- Gamybinė paslaptis, - prideda pirštą prie lūpų Džiaugsmėnas.

Pirštas džiaugsmingai tirta.

- Pasakykite, - meldžiam. - Atskleiskite savo džiaugsmingą paslaptį! Bet pirmininkas atkakliai tyli.

- Mes iš spaudos, - kukliai primename.

- Ak, spauda! - Džiaugsmėno veidas vėl nedviprasiškai nušvinta.

- Paskui mane, spauda! Degdami smalsumu, mes organizuotai skubame paskui džiaugsmingai skrendantį Džiaugsmėną. Spausdami bloknotėlius, be atvangos galvojame: kas jis, tas aitvaras, pradžiuginęs "Džiaugsmą"? Ir kur atskrido? Kodėl būtent "Džiaugsmą", o ne į "Komunizmo rytojų"? Jaunas jis ar senas? Koks jo moralinis veidas? Kokios fizinės savybės?

Pagaliau pirmininkas stabteli ir, tebekandžiodamas džiaugsmingą šypseną, skelbia:

- Štai jis, aitvaras!

Jo džiugiai tebetirtantis pirštas rodo didelę organinių trašų krūvą. Mes sustingstame iš nuostabos.

Džiaugsmėnas supratingai pasitraukia. Liekame akis į akį su kolūkinio džiaugsmo šaltiniu.

Iš džiaugsmo šaltinio tvoskia stiprus, sunkiai nusakomas kvapas. Stovime ir niekaip negalime atsitokėti! Tai štai kas ištraukė kolūki iš uodegos! Štai koks jis, tas aitvaras: dirginantis vaizduotę ir uosle, organinis, susikaupęs, iškilus ir didingas kaip Montblano viršūnė...

Nuo stebuklingojo aitvaro atsitraukiame, spragsėdami fotoaparatais. Einame atbuli ir stengdamiesi kvėpuoti tik pro nosį. Galvojame, kokią nepaprastą naujovę pavyko mums užuosti!.. Pasistiebiame ant pirštų galų, kad paskutinį kartą žvilgtelėtum į horizontę tirpstančią Montblano viršukalnę. Ant jos žaidžia paskutiniai besileidžiančios saulės spinduliai. Neįveikiamame aukštyje, suglaudus galingus sparnus, valosi snapą varna. Mes pamojuojame jai bloknotėliais:

- Mes iš spaudos! Iš spaudos!

- Karr! - sukrankia ji džiaugsmingai ir - visai nedviprasiškai!

Antiteatras

Kaip visapusiškai išprusę žmonės, mudu su vienu iš Operos ir baletu teatro vadovų pradėjome pokalbį nuo astrofizikos. Vaikštinėjome po teatro foje; netrukus turėjo prasidėti spektaklis.

- Tik pamanykit, - stebėjosi vadovas, - gamtoje kiekvienas kūnas turi savo antikūną! Antai mikrodalelės turi savo antimikrodaleles, mūsų galaktika kažkur turi savo antigalaktiką, o tuo pačiu ir Žemė turi savo Antižemę.

- Tai hipotezė, - suabejojau.

- Ne, - karštai užginčijo vadovas, - tai tikra. Įdomiausia, kad antikūnai yra visai priešingų savybių kūnai.

Į foje užklydo vienišas kaip Nubijos dykumos atsiskyrėlis žiūrovas. Apibėgo it pabaidyta antilopė tuščią foje ir šmurkstelėjo kažkur už širmos.

- Pavyzdžiui, - gestikuliuo vadovas, - pavyzdžiui, jei mūsų planeta sukasi į kairę pusę, tai antiplaneta - į dešinę. Mūsų antiplanetoj, - užsisvajoję jis, - viskas kitaip, negu čia.

- Labai įdomu, - pasakiau, stebėdama iš po širmos kyšančius antilopės batus.

- Aš galvoju, - kilstelėjo platų antakį vadovas, - apie mūsų antiteatrą.

(nukelta į 4 psl.)



□ 30,000 kriminalinių nusikaltėlių bus paleista pagal amnestiją, kuria Rusija pažymės 50-ąsias pergalės Antrajame pasauliniame kare metines. Šia amnestija taip pat bus sumažintos bausmės 13,000 nuteistųjų, taip pat bus panaikinti kaltinimai 120,000 įtariamųjų mažesniuose nusikaltimuose. Ši amnestija buvo patvirtinta balandžio 19 d. Rusijos Dūmoje, kurioje už balsavo 305 deputatai, o 2 balsavime nedalyvavo. Manoma, kad amnestija paveiks 290,000 žmonių.

□ Balandžio 18 d. naujoji Estijos vyriausybė turėjo savo pirmąjį posėdį, kuriame buvo svarstytos organizacinės problemos, taip pat nuspręsta atidėti karinę tarnybą jauniems ūkininkams bei Estijos nacionalinės komandos sportininkams.

□ Latvijos Finansų ministras Andris Piebalgs balandžio 19 d. pareiškė, kad jis pradeda ieškoti užsienio konsultanto arba kompanijos, kuri galėtų koordinuoti mokesčių ir kitų valstybės pajamų rinkimą, taip pat pagelbėtų tvarkyti nacionalinį biudžetą. Pirmajame šių metų ketvirtyje biudžeto deficitas Latvijoje buvo didesnis negu tikėtasi, tačiau, kaip mano finansų ministras, numatytas visiems 1995 metams 40 milijonų latų (apie \$80 milijonų) deficitas neturėtų būti viršytas.

□ Neseniai vėl pradėjusiuose dirbti Čechėnijos sostinės Grozny gimdymo namuose jau gimė 45 vaikai. Daugiau nei trys ketvirtadaliai iš jų yra berniukai: Gimdymo namų direktorė Lidis Dzhabagijeva sako: "Tai čechėnų paslaptis. Jie sako, kad per karą daugiau berniukų gimsta, kad padengti tuos vyrus, kurie jau žuvo kare". Čechėnijos sostinė vis dar neturi nei elektros, nei vandens. Maskva pažadėjo \$1 milijardą sostinės atstatymui, tačiau to vargiai ar užteks kelių kvartalų atstatymui. Grozny gatves patuliuoja rusų kariai, tačiau kiekvieną naktį girdisi automatų šūviai.

Bernardas Brazdžionis
Iš ciklo "Vaidila Valiūnas"

SKELBIMAS

Motto: "Dabar mūsų Nemuno vanduo toks priterštas, toks nešvarus, kaip mūsų sąžinė". (iš spaudos)

Parduodu sąžinę, tik truputį įskilus. Įsakymams gana klusni, o šiaip kukli, rami, Kompartijos veikla žavėjos, subtylūs Drausmės tinklai neleido būti savimi.

Lengvai ji prisitaiko prie temperatūros, Prie orb atmainų, prie vėjo iš rytų, Į tautą žiūrint, jos jausmai santūrus, Negaila jai ant melo siūlo pakartų.

Lankstumo jai ir šen ir ten pakako, Dažnai atsižvelgė į sąlygas, rečiau Pati pirma kovon išėjo į ataką, O atgailojančios nė karto nemačiau.

Tikėjo tuo, kuo sveikas protas abejoja, Ekscesų vengė, o bėdon patekus man, įnait Kuždėjo: "Aš, mielas, ant tavęs nejoju, Nejok ir ant manęs, daryk kaip išmanai".

Parduodu sąžinę, kuri mane išmokė Visus veiksmus koordinuoti su valdžia, Nuo nesavų šalta laikytis ir atokiai, Savų kvailystes dengti kauke atlaidžia,

Gerbt tuos, kurie kažkam, ne tautai nusipelne, Jų kultą kelti visur, visai ir visuomet. Geriau kava negu kova, kai riedam į pakalnę, Su piramide santarvė - be jokių "bet".

Parduodu sąžinę, palyginus, labai nebrangiai, Ji tinka prisiplakėliam, ir pataikūnam, ir vergam, Nuo jos taikių kalbų man ausyse net spengia...

..... Išvykstu į kovojančią Čechėniją! Ilgam!

Post scriptum -

Kaina? Kaip visa kas šiandieną - sutartinė. Nedelskite. Neabejojau, būsit užganėdintas, patiks. Neklauskite adreso: Nuo teismo besislapstančių landynė. Bevielis telefonas: 00 - YY - XX.

(Skaityti: nulis nulis, ygrek ygrek, iks iks)

Bernardas Brazdžionis

Atsiūsta paminėti

Jonas Minelga, PABŪK, VAR- NĖNE, SVEČIUOS. Išleido Džiugo leidykla Vilniuje. Dailininkas Vilius Jurkūnas, 64 puslapiai. Kaina sutartinė.

Jonas Minelga buvo talentingas poetas, rašęs eilėraščių vaikams. Patraukė savo formos lengvumu ir sklandumu. Gimė 1914 m. prie Kėdainių. Eiles pradėjo rašyti būdamas 16 metų. Uoliai bendradarbiavo vaikų laikraščiuose, vertėsi ir žurnalistika. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 metų vasarą. Po karo atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Mirė 1990 m.

Amerikoje išleido tris eilėraščių rinkinius: "Labas rytas, voverie" 1964; "Kiškio pyragai", 1973;

"Žiogas muzikantas", 1982. Ši knygutė yra ketvirtoji, išleista Lietuvoje, kur jis yra dar mažai žinomas. Leidykla "Vyturys" išleido nedidelę eilėraščių rinktinę "Šaukia tėviškės laukai", 1992.

Ši ketvirtoji jo eilių knyga išleista skoningai ir gausiai iliustruota. Piešiniai dviejų spalvų, pagrįdini - juoda, o antroji spalva keičiasi tai į raudoną, tai į mėlyną ar žalia.

Paskutinis eilėraštis yra "Sudie", atsiveikimas su skaitytojais ir draugais poetais. Paskutinis posmelis yra toks:

"Sudie! Eiliuos tau Nemunėlis, Sukurs Žitkevičius dainų, Kol susitiksime mudu vėlei Anapus tolių mėlynų."



Šių metų Verbų sekmadienis Vilniuje, Katedros aikštėje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Nedidelė auka svarbiam tikslui

Svarstydamas tolimesnės veiklos klausimus, balandžio 4 d. posėdžiavo Los Angeles mieste susikūrus Lietuvos gimnazijoms remti komitetas. Ši organizacija Amerikos lietuvių tarpe telkia lėšas premijuoti Lietuvos gimnazijų geriausių anglų kalbos mokinių. Posėdžio dalyviai paskaitė premijas gavusių mokinių laiškus, kuriuose jie reiškia padėką Amerikos lietuviams, kad jų neužmiršo, o premijos esančios didžiulė paskata siekti mokslo, pasinaudojant plačiausiai pasaulyje vartojama anglų kalba. Ne vienas jų pareiškė norą daugiau apie Amerikos lietuvių sužinoti ir palaikyti artimesnius ryšius. Nuoširdžių laiškų parašė taip pat kai kurie mokytojai ir mokinių tėvai. Savo įspūdžius iš premijų įteikimo švenčių papasakojo Juozas Kojelis, dr. Zigmantas Brinkis, taip pat buvo perduotos posėdyje nedalyvavusios Birutės Viskantienės mintys.

Posėdyje kilo diskusijų dėl premijų iš anglų kalbos perkėlimo į lietuvių, gal vokiečių ar prancūzų kalbas, kurios dėstomos Lietuvos gimnazijose, o gal už visuomen-

Iš viso knygoje yra 62 eilėraščiai. Lietuvos vaikai turės progą susipažinti su jo lengvais, žaismingais ir vaizdingais eilėraščiais.

P.J.

inę veiklą ar gerą elgesį. Bet pasilikta, bent šiais metais, prieš anglų kalbos, kaip atsvaros prieš rusų kalbos ir kul-

tūros įtaką. Komitetas nutarė, paklausę mecenatų nuomonių, ateityje tą klausimą labiau pastudijuoti ir gal padaryti pakeitimus.

"Lietuvos gimnazijoms remti komitetas" vėl kreipiasi į lietuvių visuomenę, prašydamas ši kilnų tikslą paremti. Kaip ir praetyje, mecenatai, paaukoję 100 dolerių, pasirenka gimnaziją, kurioje gal teko patiems mokytis ar mokytojauti, ar tapti geradariu savo kilmės miesto ar miestelio jaunimo, kuris tikrai ilgą laiką pasiliks dėkingas. Gautos mažesnės sumos bus sujungtos ir Komiteto nuožiūra paskirtos labiausiai reikalingoms mokykloms. Iš paaukotų sumų nė vienas centas nebus panaudotas administraciniams reikalams.

Būtų puiku, jei buvę mecenatai savo aukas pakartotų ir dar surastų bent po vieną naują aukotoją. Šiais metais aukas norima sutelkti iki liepos 1 d., o varžybas ir premijų įteikimo šventę, susitarus su Švietimo ir Mokslo ministerija praversti jau rudenį, naujųjų mokslo metų bėgyje.

Aukus siųsti: adv. Žibutė Brinkienė, 1500 West Covina Parkway, Suite 103, West Covina, CA 91790.

Ž. Brinkienė
Lietuvos Gimnazijoms Remti Komiteto pirm.

Išniekintas kapas

Klaipėdoje, Marijos Taikos Karalienės bažnyčios šventoriuje, balandžio 1 d. išniekintas prieš ketverius metus mirusio prelato Brunislovo Burneiko kapas - sulaužyta jo kapą juosianti dekoratyvinė tvorelė, sudaužyti žibintai, ištryptos gelės.

Šviesaus atminimo prelatas B. Burneikis sovietų laikais pradėjo statyti Marijos Taikos Karalienės bažnyčią, kuri N. Chruščiovo įsakymu buvo uždaryta ir paversta miesto filharmonijos sale. Pats prelatas kartu su dabartiniu Telsių vyskupu A. Vaičiūnu buvo nuteistas kalėti penkerius metus.

Grįžęs iš kalėjimo prel. B. Burneikis atstatė sugriautą Kretingos pranciškonų bažnyčios bokštą. Perkeltas į Klaipėdą, rekonstravo tikintiesiems sugriautą Marijos Taikos Karalienės bažnyčią. Kretingos ir Klaipėdos bažnyčiose skamba prelato nuliudinti varpai.

Klaipėdos ir aplinkinių rajonų gyventojai kunigą B. Burneikį atsimena, kaip visapusišką asmenybę. Jis buvo Europos šachmatų čempionas susirašinėjant.

Klaipėdos policijos pareigūnai kol kas nenustatė asmenų, įvykdžiusių šį barbarišką aktą.

Gediminas Pilaitis
(Iš "Lietuvos rytas" 1995 balandžio 3 d., nr. 77)

KARUSELĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

- Anti ką?
- Antižemėje turi būti ir antiteatras, mūsų teatro priešingybė, argi nesuprantate?
- A!
- Na taip. Tame teatre viskas atvirkščiai, negu mūsų šiame. Šiuo metu, - jis peržvelgė tuščią foje, - šiuo metu antifoje nėra net kur kojos pastatyti. - Jis taip pat pastebėjo iš už širmos kyšančias kojas. Suskambėjo trečias skambutis. Įėjome į ložę. Dirigentas pabarbeno į piupitrą, ir keletas šimtų tuščių kėdžių atidžiai išiklausė ir uvertiūrą.

Nutilus paskutiniams jos garsams, vadovas panorą pratęsti mokslinį disputą:

- Antiteatre dabar anšlagas. Tik septynios vietos tuščios.

Suskaičiavau: teisingai, lygiai septyni žiūrovai.

- Antiteatras, - nerimo vadovas, - dabar gyvena savo sužydėjimą, aukso amžių. - Jo žodžiuose išgirdau nuslepimą pasididžiavimą: - Aukso amžių - todėl, kad mes jo labai iš kailio neriamės!

Įdėmiau pažvelgiau į sceną, išiklausiau ir sklindančius iš jos balsus, dar kartą perskaičiavau žiūrovus, prisiminiau repertuarą, - kas teisybė, tai teisybė: antiteatro labai daroma viskas.

- Beje, - susiraukė vadovas, - yra čia pora jaunų vyrų, bandančių kaišioti pagalius į ratus antiteatru. Bet ne jų pirmoji dūda. Reikia galvoti ne vien apie žiūrovą, bet ir apie antižiūrovą!

Jo balse suskambo toks nuoširdus susirūpinimas antižiūrovu, antirepertuaru, antivadovu, antipasisėkimu, toks tarpgalaktinis antipatriotizmas, kad vos susilaikiau neatsistojusi ir nepaspaudusi jam rankos visų septynių žiūrovų vardu.

Kaip sykis tuo metu du susikūpinę žiūrovai ėmė slinkti išėjimo link. Mudu su vadovu reikšmingai susižvelgėme. Abiem šmėkstelėjo tas pats vaizdas: į savo vietas antiteatre braunasi du pavėlavę antižiūrovai. Labai gerai.

- Stengiamės, iš kailio neriamės, - patrynė rankas vadovas.

Kurį laiką jis patylėjo, stebėdamas čiulpiantį dantį choristą, ir kiek vėšiau pridūrė:

- Tačiau kai ko nesuprantu...

- Ko? - susidomėjau.

- Mes dėl antiteatro marškinius nusitrauktume, o jis mūsų labai nė piršto nepakrutina. Keista!

- Iš tikrųjų keista.

Vadovas dar labiau suniuko. Bet staiga pašoko kaip Archimedas iš vonios ir pliaukštelėjo sau per kaklą:

- Eureka! Jei mes viską žinome apie juos, tai jie, atvirkščiai, - nieko nežino apie mus! Tėdėl ir nepadedu...

Ir patylėjęs svajingai pridūrė:

- Bet kai sužinos...

Net man šilčiau krūtinėje pasidarė. Iš tikrųjų, kada nors sužinos! O tada ... tada ir mums užstos aukso amžius: ir anšlagai užplūs, ir choristai nebesulpės dantų, ir repertuarai barzdas nusirauš... Dar kartą susižvelgėme su vadovu. Jo akys spindėjo skaisčiau už geltoną prožektoriu, kurį apsnūdęs mechanikas pamiršo pakeisti žaliu. Ne, dievaži, kada nors būtina sužinos!

Guminė humoreska

Prieš rašydama šią humoreską, aš, kad nepilstyčiau iš tuščio į kiau, paskambinau į gumos fabriką.

- Sakykite, - paklausiau, - ar jūs galite artimiausiu metu išplėsti savo produkciją dvigubai? Trigubai?

- O kas čia klausia? - po ilgos pauzės atsargiai pasiteiravo balsas.

- Humoristė.

Balsas bemat atkuto:

- Ak, humoristė! Humoristams mes viską galim! Galime gumos gaminti ir dešimteriopai!.. Ir šimteriopai!.. Ir tūkstanterio.... - Pakaks, - pristabdžiau, - ačiū. Neapvylėte.

Po šio pokalbio galu tempti savo guminę humoreską iki begalybės - žaliavos, kaip įsitikinote, pakaks!

Bet ne tam ji reikalinga.

Reikalinga, kad, ją pasitelkę, išspręstume visas dideles ir mažas mus kamuojančias problemas.

Dar daugiau: ateities gyvenimą aš įsivaizduoju tik guminį. Žinoma, tai nereikia, kad ateitis artinasi prie mūsų su botais, nors būtų ne pro šalį - šito gero vis dar trūksta. Ne. Tai mes riedame į ateitį guminiais ratais. Riedame, o transportas, kaip paprastai, perkimš-

tas. Ši problema aštrėja diena iš dienos. Gumos dėka ji lengvutėliausiai išsprendžiama: tereikia gaminti transportą iš gumos. Guminiai autobusai, guminiai traukiniai, guminiai lėktuvai. Netelpa keleiviai? Paimama pompa. Pumpt, pumpt - guminis autobusas pučiasi, keleiviai atspūčia. Dar vienam trūksta vietos? Pumpt - maloniai prašom!

Lygiai taip pat lengvai susidorosime ir su butų problema. Jau patys galite nutuokti - namus darysime iš gumos. Svarbiausia - palikti skylę pompai. Namai, kaip jau kur-ne-kur praktikuojama, yra rutulio formos. Pumpt, pumpt - lyg futbolą - ir bet kokį pastatą galima taip išpūsti, kad ji jį sutilps trečdalis miesto. Su vykdomuoju komitetu priešakyje.

(Ypač tokie namai parankūs karo metu. Drioksi vandenilinės bombos, sprogimo vilnys viską šluote šluoja nuo žemės paviršiaus. Oro srovės pagauti, guminiai namai skrieja aukštyn - tarsi balionai per šventinį paradą. Juose, prisiriše guminiais diržais, mes ramiai diskutuojame, kaip restauruoti Vilniaus senamiestį: kompleksiskai ar pabrai?)

O statulos? Statulas, be abejo, taip pat išpūsimė iš gumos. Kaip patogu: nei griauti, nei versti - tik ištrauki kaitūką, tik sušnypščia išsiverždama oras - ir baigtas kriukis.

Ir štai - guminės gatvės, guminės poliklinikos, guminės ligoninės, guminės mokyklos, guminiai vaikų darželiai, guminiai viešbučiai, guminiai kurortai, guminės blaivyklos, guminės parduotuvės, guminės dešros... Guminiai planai, guminės perspektyvos, guminės kainos, guminiai nervai... Tai šen, tai ten protarpiais girdėti duslus ir ausiai mielas pumpt! Jokių problemų, pūsti visai nesunku, juoba kad turime didžiulę išpūtimų praktiką. Kiekvienas pūstelėjimas apacioje suderintas su papūtimu iš viršaus... Visi patenkinti; šalia visuomeninių pompų yra ir asmeninės. Sumeskeriojai kilbuką - pumpt, ir jau banginis. Parašei straipsneliūkštį - pumpt, ir jau disertacija. Susirietei į minkštą kamuoliuką - pumpt, ir jau viršininkas... Paršas sukritęs - pumpt, kukurūzo burbulė nupiepus - pumpt, - nei prirašinėjimo, nei kinkų drebėjimo... Kas begali būti paprastesnio, natūralesnio už šitą pumpt? Tik reikia stebėtis, kaip mums tai neatėjo į galvą anksčiau! Beliks tas vienas rūpestėlis - kad pompos būtų kuo originalesnės ir nacionalinio kolorito - bent jau tos, kurios skirtos turistams parodyti.

(Bus daugiau)

45-osios Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynės Clevelande

Kaip jau anksčiau buvo skelbta, 45-sias Š. A. Lietuvių Sporto Žaidynes vykdome Clevelando LSK Žaibas, 1995 m. gegužės 19, 20 ir 21 dienomis Clevelande, Ohio.

Pagal pradinės registracijos duomenis 45-se žaidynėse bus vykdomos šios sporto šakos: krepšinis, tinklinis, šachmatai ir kovinių šautuvų šaudymas. Anksčiau planuotos stalo teniso varžybos nebus vykdomos dėl nepakankamo susidomėjimo.

Krepšinis vyks šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, jaunių A (1976 m. gimimo ir jaunesni) ir moterų. Vyrų A ir B krepšinis numatomas pradėti penktadienio, gegužės 19 d. vakare ir tęsti šeštadienį ir sekmadienį. Moterų ir jaunių A krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį.

Tinklinis bus vykdomas vyrų ir moterų klasėse šeštadienį ir sekmadienį.

Galutinė krepšinio ir tinklinio komandų registracija privalo būti atlikta iki gegužės 1 d. imtinai pas žaidynių organizacinio komiteto pirmininką Vidą Tatarūną, šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 18202 Windward Rd., Cleveland, OH 44119. Tel. 216-486-7916; Faksas: 216-486-5881.

Šachmatų pirmenybės vyks šeštadienį ir sekmadienį Dievo Motinos (Our Lady of Perpetual Help) lietuvių parapijoje, 18022 Neff Rd., Cleveland, OH. Tel. 216-531-4263. Bus žaidžiama 4-rių ratų šveicarių sistema, du ratai šeštadienį ir du sekmadienį. **Šachmatų dalyvių registracija**

- iki gegužės 13 d. imtinai, pas ŠALFASS-gos Šachmatų Komiteto vadovą Vytautą Nasvytį, šiuo adresu: Vytautas Nasvytis, 1234 West Blvd., Cleveland, OH 44102. Tel. 216-631-0210. Faksas: 216-943-4485.

Kovinių, centrinio sprogiklio (Center fire) šautuvų šaudymo pirmenybės vyks šeštadienį, gegužės 20 d., ORCO karinėje šaudykloje, Geneva, Ohio. Pradžią - 10 val. ryto. Informacijos gaunamos pas ŠALFASS-gos Kovinių šautuvų K-to vadovą pulk. Algirdą Garlauską, 20550 Ball Ave., Euclid OH 44123. Tel. 216-486-6987. Dalyvių registracija prašoma atlikti pas pulk. Garlauską iki gegužės 13 d. Registracija bus priimama ir varžybų dieną, tačiau tokie dalyviai imasi rizikos dėl netikėtumų.

Visi žaidynių dalyviai, tiek klubai tiek ir individai privalo būti atlikę 1995 m. ŠALFASS-gos metinę narių registraciją.

Dėl papildomų informacijų prašoma kreiptis į org. k-to pirm. V. Tatarūną. Papildomi kontaktai: Algirdas Bielskus tel. 216-486-0889 ir Arūnas Apanavičius tel. 216-531-6995.

ŠALFASS-gos centro valdyba

Hartford, CT

-- Gegužės 6 d. iš Pittsburgh, PA, į Hartfordą atvyks seselės prancišketės, buvusios Hartfordo Švč. Trejybės lietuvių parapijos mokyklos ir gimnazijos mokytojos. 4:30 val. popiet bus aukojamos mišios, po to parapijos salėje vyks pabendravimas.

-- LB apylinkės valdyba yra numačiusi ir tolimesnę apylinkės veiklą. Motinos dienos minėjimas - gegužės 7 d., Išvežimų minėjimas - birželio 11 d., Joninių laužas - birželio 24 d.

ALTo pranešimas

Californijos valstijoje veikia susiorganizuotas komitetas iš Rytų Europos tautų, kuris rūpinasi savo kraštų politiniais reikalais, ypač kreipdamas dėmesį į tų kraštų saugumą. Prie šio komiteto dar prisijungė ir amerikiečių kinų organizacijų atstovai.

Svarbiausiu savo uždaviniu visų tame komitete dalyvaujančių sutarimu, yra veikama, jog Rytų centrinės Europos kraštai būtų saugūs nuo politinės ir karinės įtakos iš išorės ir, kad būtų apsisaugota nuo galimos invazijos į tuos kraštus. Taip pat žiūrima, kad būtų ten vykdomos ekonominės reformos ir gerbiamos pagal Jungtinių Tautų čarterio 51-ąjį straipsnį asmeninės žmogaus teisės ir laikomasi laisvo tautų apsisprendimo principo, jei tie kraštai nori sudaryti sąjungas savo tarpe. Tuose kraštuose bet kokios politinės ir ekonominės reformos negali būti užtikrintos, jei jiems nebus politinio ir karinio saugumo garantijų.

Šiam Rytų centrinės Europos regionui priklauso Albanija, Bosnija, Bulgarija, Čekija, Estija, Gudija, Kroatija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Makedonija, Slovakija, Slovenija, Rumunija, Ukraina ir dar buvusios Jugoslavijos kraštai.

Šis Komitetas labai stipriai pasisako už nepriklausomą ir saugią Ukrainą, ir pažymi, jog šiuo metu dalinė Partnerystė su Nato organizacija dar negarantuoja minėtiems kraštams saugumo invazijos atveju. Komitetas daro viską, kad tie kraštai būtų priimti į NATO tikraisiais nariais. Taip pat pasisako, jog Karaliaučiaus sritis būtų demilitarizuota, nes kariškos bazės tik už kelių mylių nuo Lietuvos ir Lenkijos sienų. O tai kelia grėsmę ir kitiems kraštams.

Vasario 4 dienos konferencijoje buvo svarstomi kiti klausimai ir pasisakyta, jog tebeegzistuoja "komunistinis palikimas". Šios organizacijos - tų visų tautybių vardu buvo pasiūstas memorandumas JAV prezidentui B. Clinton. Amerikos Lietuvių Tarybai čia atstovauja inž. Vytautas Šliūpas.

Lithuanian American Council, Inc.
5500 So. Pulaski Road, Chicago, IL 60629

Popiežius jaunimui

Balandžio mėn. pradžioje paskelbta italų leidyklos "Mondadori" parengta knyga, antrašte "Brangus jaunime", kurioje sutalpinti popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo kreipimais ir kalbų, skirtų jaunimui, tekstai, nuo 1985 metų pradžios iki šiandien. Knygos pagrindą sudaro kalbos, kurias Šv. Tėvas sakė per susitikimus, vykusius pasaulinių jaunimo dienų proga Buenos Aires, Santiago de Compostela, Čenstakave, Denveryje ir Maniloje. Kartu spausdinamos kitos, įvairiomis progomis Popiežiaus sakytos kalbos jaunimui ir įvairių Popiežiaus raštų fragmentai, kur kalbama apie jaunimą.

pastatyti du namai. Vieno namo garbės šeimininkas yra žurnalistas Algirdas Gustaitis iš Los Angeles. Kitus tris namus yra finansavęs anonimas geradarys, kuris nenori, kad jo vardas būtų skelbiamas. Pranas Bernotas iš Montrealio yra jau paaukojęs 43,500 Kanados dolerių. Kitas Kanados lietuvis Albinas Kantvydas VTN parėmė su 20,000 Kanados dolerių. Sydney lietuvių "Caritas", Australijoje paaukojo apie 20,000 dolerių.

Socialinis centras VTN Marijampolėje yra kuriamas, statybiniai planai yra vykdomi ir daugelio kitų aukotojų lėšomis. Štai pagrindiniai aukotojai, kurie yra paaukoję po 10,000 ar kiek mažiau dolerių: Sinkiai, Krausaskai, Vizgiriai, Valauskai, Macijauskai, Masioniai, Šamatauskai, Masaitis, Lietuvos Dukterys Chicagoje ir Los Angeles, Laniai, Valiūškiai, kun. Skilandžiūnas, kun. Juraitis, "Nepriklausomos Lietuvos Fondas" (Canberra, Australija), Daumanto Šaulių kuopa (Kalifornija). Neįmanoma čia išvardyti visų smulkesnių aukotojų, kurie VTN parėmė siuntiniais ar mažesnėmis pinigėmis aukomis. Jų visų vardai bus įamžinti atitinkamose garbės lentose ar knygoje ir kasdienėje našlaičių maldoje.

Berašant šią informaciją, mus pasiekė liūdna žinia, kad Mont-

Mons. V. Kazlauskas
VTN vardu

Aukas galima siųsti tiesiog į VTN valiutinę sąskaitą: for credit to STATE COMMERCIAL BANK OF LITHUANIA; Fax 22/225726; Telex 261246 OPERA SU; S. W. I. F. T. BARU LT 2X; for further credit to Kaunas Branch, "VAIKO TĒVIŠKĒS NAMAI" ACCOUNT NO. 06400029 / 700070432.

Velykų Bobutė Los Angeles bibliotekoje

Balandžio mėn. 8 dieną, šeštadienį po pietų, po gaisro naujai atstatytoje Los Angeles miesto centrinėje bibliotekoje, apsilankė lietuviška Velykų Bobutė. Šeštadieninės Šv. Kazimiero mokyklos vedėjos Marytės Sandanavičiūtės-Newsom rūpesčiu, bibliotekos vaikų skyriuje popiečio pasakų programoje buvo Velykos Lietuvoje.

Žiūrovai - tai įvairaus amžiaus ir kultūrų vaikučiai ir jų tėveliai. 60 kėdučių buvo greit užpildyti, o kitiems teko stovėti. Vedėja Marytė vaikučiams trumpai papasakojo apie Lietuvą, lietuviuos Los Angeles mieste, čia veikiančią šeštadieninę mokyklą ir pristatė Velykų Bobutę ir jos padėjėją kiškutį, tai progai pasipuošusius labai tinkamais kostiumais. Tas roles pasigerėtinai atliko mokytoja Danguolė Varnienė ir jos dukrelė Darja.

Velykų Bobutė klausytojus supažindino su lietuviškais Velykų papročiais ir pasekė pasaką apie pupą. Sekė margučių demonstravimas, kurį pravedė to meno specialistė Giedra Gustaitė. Vaikučiai patys galėjo išbandyti marginimą vašku, skutinėjimu arba su gėlių lapeliais. Žiūrovų tarpe buvo kelios amerikietės mokytojos, kurios labai domėjosi mūsų margučiais ir papročiais. Prie vaikų auditorijos esančiose vitrinose išstatyti Giedros lietuviški margučiai, tautiniais rūbais pasipuošusios lėlės, Lietuvos žemėlapis ir Vilniaus vaizdų nuotraukos. Ši parodėlė tęsis iki gegužės mėn. pradžios.

Birutė Prasauskienė

"VAIKO TĒVIŠKĒS NAMŲ" NAUJIENOS

Nepaisant daugybės kliūčių, gyvenimas "Vaiko Tėviškės Namuose" prie Marijampolės nesulaikoma skleidžiasi. Daugeliui tai atrodo beveik stebuklas, turint prieš akis didžiulę infliaciją, kainų kilimą, nenugalimą biurokrtaciją, valdžios institucijų prasiukolinimą ir nepajėgumą spręsti problemas. Ne vienas gražus užmojis žlunga, atsimušęs į žmonių abejingumą, pasyviaumą, iniciatyvos stoką. Didžiausia kliūtis ir toliau lieka nesutramdomas alkoholizmas, nesąžiningumas ir nenoras dirbti. Pusšimtis vergiško darbo metų atratino žmones mąstyti, ieškoti išeičių, imtis iniciatyvos... Tai siaubingi sovietinės okupacijos vaisiai, su kuriais kovoti gal būt teks ilgus dešimtmečius.

"Vaiko Tėviškės Namų" iniciatorių grupė dėl to džiaugiasi, kad su dosnių geradarių pagalba jai pasisekė, nors ir nevisiškai, įvykdyti praėjusių metų planą. Aštuoni šeimyniniai namai našlaičiams Socialiniame centre prie Marijampolės jau yra pastatyti. Keturiuose iš jų jau gyvena našlaičių šeimynos - iš viso apie 40 vaikų nuo vienerių iki dvylikos metų amžiaus. Juos globoja rūpestingai parinktos, nuo išpairegojimų savo šeimose laisvos, pasiaukojusios moterys, kurias labai greitai pradeda vadinti mamomis. Jų pagalbines vadinama tetomis. Šiose našlaičių šeimynose netrūksta nė tėvo. Tėviškas auklėjimo funkcijas čia pirmiausia atlieka šio vaikų kaimo direktorius. Po ilgo ieškojimo šias pareigas sutiko eiti jaunas pedagogas vilkaviškietis mokytojas Arūnas Urbaitis. Vėliau jam į pagalbą ateis kiti mokytojai, psichologai, kunigai, gydytojai. Tikimasi, kad kvalifikuotai bendraudami su vaikais, jie išdengs atlikti tą pedagoginio ugdymo uždavinį, kuris natūralioje šeimoje tenka tėvui.

Dėl lėšų stokos kitų keturių

šeimyninių namų vidaus įrengimai dar nėra galutinai užbaigti. Jiems užbaigti dar reikėtų apie 30,000 USA dolerių. Be to, jiems reikės baldų. Vieno namo apstatymas atsieina apie 6000 USA dolerių. Namų apstatymui finansinę paramą esame gavę iš Brescia vyskupijos Carito (Šiaurės Italijoje), VTN gyventojai būtų labai dėkingi, jeigu ir tarp lietuvių atsirastų geradarių, kurie galėtų prisidėti prie šių namų įrengimo.

Sunkus uždavinys yra motinų - auklėtojų parinkimas. Čia "Vaiko Tėviškės Namams" į pagalbą atėjo Marijampolės aukštesniojo pedagoginė mokykla. Mokyklos vadovybei bendradarbiaujant, Švietimo ministerijai pritariant, pernai ir šiemet šioje mokykloje buvo surengti specialūs kursai. Gailla, kad tarp kursų lankiusių apie 30 moterų nedaug atsirado tinkamų VTN auklėtojų darbu. Nėra abejonės, kad Lietuvoje tokių moterų yra pakankamai, bet jas atrasti ir atrinkti tinkamiausiai yra sudėtingas užmojis. Mokyklos vadovybė yra nutarusi ateinančių metų programoje įvesti nuolatinį VTN pedagogikos kursą.

VTN iniciatorių grupė yra nutarusi šiek tiek pakeisti pirmąsį Socialinio centro projektą: vietoj trijų šeimyninių namų našlaičiams pastatyti vieną didesnę namą pensininkams - seneliams, kuriame galėtų gyventi 15 - 20 žmonių. Taip galėtų būti integruojama vaikų ir senelių globa. Prie senelių namų turėtų būti pristatyta atitinkama koplyčia, kurioje galėtų sutilpti gal būt visi Centro gyventojai.

Tokiu būdu Marijampolės Socialinis centras apimtų: 12 šeimyninių namų našlaičiams, 1 namus seneliams, vaikų darželį, susirinkimų salę, administracinį pastatą, 2 svečių ir tetų namus, kelis garažus, 2 ūkinius pastatus. Numatoma, kad Centras turės

apie 50 ha žemės, kuri tarnaus jo gyventojų išlaikymui ir vaikų auklėjimui darbu.

Pagal jau priimtus įstatymus visus našlaičius turėtų išlaikyti valstybė. Deja, dabar visos valstybinės institucijos nuo vyriausybės ir savivaldybių yra taip prasiukolinusios, kad tik dalinai įstengia šių įstatymų laikytis.

Visus, kas gali, kviečiame prisidėti prie šio projekto realizavimo. Žinome, kad vien lietuvių jėgomis būtų sunku tokį projektą realizuoti. Dėl to esame užmezgę ryšius su Italijos verslininkais. Vienas iš jų - Megazzini Nico Venecijos regijone jau yra pažadėjęs labai rimtą pagalbą.

Kiekvieno geradarijo vardą esame pasirengę įamžinti šiame Socialiniame centre. Vieno šeimyninio namo kaina šiuo metu yra 50,000 USA dolerių. Paaukodami tokią sumą "Vaiko Tėviškės Namams", Jūs būtumėte tokio namo garbės šeimininkas. Nuosirdžiai kviečiame pasėkti Kanados Lietuvių Katalikių Moterų pavyzdžiu. Jų surinktomis lėšomis Lietuvos našlaičiams jau yra



"Vaiko Tėviškės Namų" Marijampolės skyriaus direktorius A. Urbaitis prie namų, kuriuose jau gyvena vaikai.



IŠ VISUR

-- Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė ruošia kunigams rekolekcijas birželio 5 - 9 dienomis Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų sodyboje, Putnam, CT. Rekolekcijoms vadovaus jaunas lietuvių kilmės dominikonas Tėv. Stanley Azaro (Žaršauskas). Registruotis adresu: Rev. V. Cukuras, 600 Liberty Hwy, Putnam, CT. 06260.

-- Nijolė Ščiukaitė ir Jurgis Žukauskas, populiarūs Lietuvos solistai, su naujai paruošta programa "Sugrįžk, jaunyste" Toronte gegužės 2 d. Lietuvių namuose atliks estradinių, liaudies bei atgimimo laikotarpio dainų koncertą.

-- Irena Lukoševičienė, sociologė, skaičiusi paskaitas Kau-no medicinos akademijoje, balandžio 18 d. iš Toronto, Ont., išvyko trims savaitėms į Lietuvą, kur jai toje akademijoje bus suteiktas garbės profesorės titulas. Kartu išvyko ir dr. Petras Lukoševičius, keliais atvejais dalinęs savo mokslinę patirtimi Lietuvos aukštesniosiose mokyklose.

-- "Atžalynas", Toronto tautinių šokių grupė, tradicinę pavasario popietę rengia balandžio 30 d. Toronto Lietuvių Namuose.

-- Marijos Aukštaitės Bursary \$2000 stipendija 1995 metams paškurta dr. Sarai Ginaitei. Ši stipendija Toronto universitete iš "The School of Graduate Studies" buvo rekomenduota profesoriaus Robert Johnson. Dr. Ginaitei dabartiniai tyrinėjimai apima "holocaust" Baltijos kraštuose.

-- Worcester, MA, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa gegužės 21 d. Maironio Parko salėje rengia pavasarinį koncertą, kurio programą atliks solistai Nijolė Ščiukaitė ir Jurgis Žukauskas.

-- Žurnalo "Laiškai lietuviams" metinė šventė bus balandžio 30 d. Chicago Jaunimo Centre, 3 val. popiet mišios jėzuitų koplyčioje, 4 val. premijų įteikimas, meninė programa ir vakarienė.

-- Pianistų Sonatos ir Roko Zubovų koncertas "Tėviškės" parapijos bažnyčioje, Chicagoje, IL, įvyks balandžio 30 d.

-- Lietuvių opera Chicagoje gegužės 14 d. Morton aukštesniosios mokyklos salėje (Cicero, IL) pateiks G. Bizet operą "Perlu žvejai". Tai bus vienintelis spektaklis.

-- JAV LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas įvyks balandžio 30 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL.

-- Prof. dr. Jonas Račkauskas ragina visus, gavusius JAV Lietuvių Biografiją Žinyno anketas ir dar jų negražinusius į Litanistikos tyrimo ir studijų centrą tą nebedelsiant padaryti. "Kol dar savo tarpe turime leidinio redaktore Jonę Liandzbergienę, ji gali sklandžiau koordinuoti duomenų rinkimą ir jų panaudojimą knygoje; jai grįžus į Vilnių, kontaktą su amerikiečiais palaikyti nebus taip lengva", sako centro pirmininkas. Anketų negavusieji ar jų neberanda, gali kreiptis į LTSC 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636-1039 (Tel. 312-434-4545).

-- Adv. Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė, dalyvaus Vidurio Vakarų apygardos suvažiavime balandžio 30 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL.

Jaunimui

Išleiskime mūsų klajonių metraščių

Labas!

Rašo Linas Eriksonas, "Lietuvos ryto" korespondentas Prahos, jau ketvirtus metus studijuojantis istoriją čia esančiame Karolio universitete. Kreipiuosi ne tik savo, bet ir kitų mano draugų vardu su pasiūlymu bendradarbiauti, leidžiant neformalų ir neperiodinį tarptautinį leidinį, skirtą mūsų - išvažiavusių iš Lietuvos - kasdieniniams rūpesčiams ir džiaugsams.

Tačiau pirmiausia pristatysiu pačią leidinio idėją, bei jos autorių tolimesnius sumanymus. Beveik kiekvieną kartą susitikus savo kolegą užsienyje ir pradėjus su juo dalintis studijuojant svertur įgyta patirtimi bei įspūdžiais, paaiškėja, kad daugelis problemų su kuriomis susiduriame užsienyje, yra labai panašios, jei ne identiškos. Kiekvienas mūsų, patekęs į svetimą kultūrinę terpę, nesvarbu kur ji bebūtų - Varšuvoje, Prahos ar Paryžiuje - yra anksčiau ar vėliau priverstas spręsti savojo identiteto klausimą. Kas aš esu ir kur aš esu? Kartais tokie vidiniai svarstymai žmogui būna ypatingai sunkūs, todėl jis nori būti išgirtas ir suprastas savų.

Tačiau grįžę namo nejučiomis pastebime, kad mūsų problemos yra dažnai sunkiai suvokiamos tiems, kurie nėra patyrę šio unikalaus jausmo "ten būti čia". Todėl natūraliai atsiranda poreikis pažinti kitus panašaus likimo žmones, išklausti juos ir būti pačiam jų išklaustom. Ne vienas iš mūsų negali fiziškai vienu metu palaikyti ryši su ke-

liasdešimt studentų iš viso pasaulio, todėl tam reikalinga vieta, kur galėtų susitikti mūsų visų mintys.

Tokia vieta ir gali tapti aukščiau minėtas leidinys.

Šiuo metu aplink kuriamą leidinį jau yra susibūręs nemažas žmonių, sutikusiu dalyvauti šiame projekte, būrys. Kai kuriuos jų ta proga norėčiau dabar pristatyti. Šarūnas Radvilavičius iš Oslo žadėjo koordinuoti mūsų veiklą Skandinavijos šalyse, Birutė Švedaitė iš Dresbeno bei Agnė Čivilytė iš Mannheimo apsiėmė plėsti leidinio skaitytojų ir bendradarbių ratą abiejose Vokietijos dalyse, Rimas Mikalauskas, studijuojantis protestantiškąją teologiją Varšuvoje - vienas iš aktyviausių leidinio organizatorių - atstovaus mūsų laikraščiu Lenkijoje, Edvilas Raudonikis, mano draugas iš Prahos, ketina užsiimti organizaciniais, su šio projekto įgyvendinimu susijusiais, reikalais, Tomas Stanyš iš Bratislavos taip pat sakėsi prisidėsiantis kaip ir kiti studentai iš Vokietijos, Austrijos, Italijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir Airijos.

Bet kokiu atveju rengiamas leidinys gali suteikti puikią galimybę nors ir neakivaizdžiai pažinti vienas kita, o gal būt kada nors ir apsilankyti jo studijų mieste. Tačiau, be abejo, viskas priklausys nuo mūsų pačių: jeigu bus pakankamai noro ir pasiryžimo išleisti bendrą mūsų kartos užsienio klajonių metraščių, tai jis ir išeis.

Leidinyje kol kas dar neturi nei

pavadinimo, nei vidinės struktūros.

Su viltimi,
Linas Eriksonas

Adresas:
Kajetanka A 145
Radimova 12
16900 Praha - Brevnov
Česka republika
tel.: 422/352550-linka264
fax: 422/3114554



Praėjusiais metais JAV valstijų medicininės komisijos nubaudė 3,685 gydytojus už blogą elgesį, t.y. 11.8% padidėjimas lyginant su užpraėjusiais metais. Per praėjusius tris metus skaičius išaugo 40%. Bausmės, kurios buvo skirtos gydytojams yra įvairios nuo lengvų papeikimų iki licenzijų atėmimo. Nubausti gydytojai sudaro tris penktąsias 1% iš 615,854 gydytojų, kurie turėjo licenzijas verstis medicinine praktika praėjusiais metais.

Ši griežčiausia bausmė buvo pritaikyta 2,754 atvejais. Dr. Sidney M. Wolfe iš Public Citizens Health Research grupės sako, jog 80,000 pacientų "yra nužudomi kiekvienais metais ligoninėse" dėl blogos medicininės priežiūros. "Mes turime didžiulį kiekį gydytojų, dėl kurių veiksnių įvyksta sužeidimai ar mirtys, tačiau tik maža jų gydytojų dalis yra nubaudžiama", - sako Dr. S. M. Wolfe. Visuomenė gali sužinoti, ar gydytojas yra bausiamas už blogą medicininę praktiką, kreipdamasi į savo valstijos "medical board".

pagal AP



Restorane

- Ką jūs valgėte? - klausia padavėjas, ruošdamasis pateikti sąskaitą.

- Tai žino viešpats Dievas ir jūsų virėjas! - atsakė komersantas. - O aš buvau užsisakęs guiliašą...

Šykštuolis

- Aš nesirošiu tekėti už tokio prakeikto šykštuolio kaip tu! Pasiimk šį vestuvinį žiedą!

- O kur dėžutė, į kurią buvo įdėtas žiedas?

Rūkymo žala

- Mano vyras namie rūko tik po gerų pietų!

- Tai puiku! Juk viena cigaretė per metus tikriausiai jokios žalos nepadarys!

Nelaimių priežastys

Chemijos mokytoja atvežė į ligoninę. Chirurgas klausia

- Automobilio katastrofa?

- Ne, daktare, klaida vadovėlyje.

Pažanga moksle

- Liuduk, pastebėjau, kad ėmei geriau mokytis. Turbūt tau namuose kas padeda? - smalsauja mokytoja.

- Nepadeda, o mūsų televizorius sugedo...

Po operacijos

Palatoje guli ilgametis muziejaus mokslinis darbuotojas, kuriam po apendicito operacijos atsivėrė žaizda. Į palatą užsuka jį operavęs chirurgas, muziejinių mokslų draugas.

- Na, kaip, Mykolai, jautiesi - nusišypsojęs klausia chirurgas. - Ko pageidautum?

Mykolas sužvairuoja į chirurgą ir sako:

- Pageidaučiau papildyti muziejaus skyrių tavo skeletu, daktarėli...

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Del užsakymų skambinti.
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- **Prieš metus** Kauno technologijos universitetas (KTU) ir Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) su Danijos firma DANTEK pasirašė sutartį kompiuterinės bibliotekinės sistemos Cicero pirkimui ir pritaikymui dviejų universitetų bibliotekose. Pasirašius sutartį, KTU ir VDU, turintys didžiulį intelektualinį potencialą, sukūrė patikimą tinklą, sukomplektavo programinę ir techninę įrangą, įrengė darbo vietas sistemos funkcionavimui, palaikymui ir valdymui. Balandžio 11 d. įvyko integruotos bibliotekinės sistemos pristatymas specialistams. Cicero sistema yra pirmoji integruota bibliotekinė sistema Lietuvoje. Tai naujos galimybės tiek skaitytojams, tiek bibliotekininkams.

-- **Lietuvos Prezidentas** Algirdas Brazauskas balandžio 20 d. priėmė Pasaulio banko ekspertų delegaciją, kuriai vadovauja Rytų Europos departamento direktorius Basilis Kovalsky. Pasaulio banko atstovus domino Lietuvos energetikos ir žemės ūkio šakų finansavimo, valstybinių komercinių bankų restruktūrizavimo klausimai. Pasaulio banko atstovai pareiškė, kad Lietuvos energetikos ūkyje yra daug netvarkos, blogai atliekama apskaita, ji nuostolinga. Prieita prie bendros nuomonės, kad būtų tikslingiau teikti subsidijas vartotojams, o ne patiems energijos gamintojams. Prezidentui A. Brazauskui ekspertai taip pat pareiškė savo abejones dėl subsidijų mokėjimo žemdirbiams už superkamus gyvulius bei ketinimą nuo gegužės mėnesio subsidijuoti ir atvežamą piena.

-- **Kauno jaunimo** kameriniam teatrui šį pavasarį ypač užderėjo kvietimų į įvairius festivalius. Balandžio 20 d. Stankislavo Rubinovo vadovaujama trupė išvyko į Sankt Peterburgą dalyvauti penktajame tarptautiniame teatrų festivalyje "Baltijos namai". Pagrindinėje festivalio programoje bus rodomas 1993 metais S. Rubinovo režisuotas spektaklis "Gargantiua ir Pantagriuelis". Jis vaidinamas teatro kavinėje dvylikai žiūrovų. Dalyvavimas festivalyje "Baltijos namai" - pirmasis šio spektaklio išbandymas tarptautinėje teatrų arenoje. Gegužės pradžioje teatras ruošiasi į Vilnių vyksiantį festivalį - konkursą "Teatrai vaikams".

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

MARCH PICK-UP SCHEDULE

05/2 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
05/4 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
05/5 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
05/11 TURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
05/13 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
05/16 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
05/18 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
05/19 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
05/23 TUES	PUTNAM, CT	11-12noon
05/25 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
05/27 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
05/30 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$630 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$675 r.t.
One way to Vilnius \$370

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ PAVASARĮ ir VASARĄ

Iš New York arba iš Bostono nuo	Bal.-geguž.	Birž.-rugpj.
Chicago arba Florida	\$742.00	\$886.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$798.00	\$942.00
	\$918.00	\$1,062.00

Pensininkams - papigintos kainos dažniais atvejais. Kainose neįskaityti mokesčiai.

Mes siūlome papigintus skrydžius į Vakarų Europą, Australiją, Pietų Ameriką, taip pat keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas.

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE) LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

KVIEČIAME VISUS Į GEGUŽINĘ LIETUVIŠKOJE SODYBOJE BOSTONE, gegužės 6 d., šeštadienį, 7 val. vak.

Programoje dalyvaus žymus Lietuvos dainininkas, aktorius, televizijos laidų ir koncertų vedėjas
VYTAUTAS KERNAGIS.

Kviečiame drauge padainuoti, smagiai pašokti, pasilinksinti Lietuviškoje sodyboje. Daina, šokis ir lietuviška sodyba Jums primins seniai pasiilgtus vakarus Lietuvoje.

Bilietus galite užsisakyti iš anksto telefonu (617) 269-4455. Bilieto kaina \$10. Informacijos apie siuntinius prašome teirautis VILTIES įstaigoje. Sekančiame "Darbininko" numeryje bus paskelbtas pilnas siuntinių paėmimo sąrašas.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 West Broadway
S.. Boston, MA 02127
(617) 269 - 4455

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 (201) 592-8780

Skambink per amžius...

Okupantui nutildžius Amerikos lietuvių padovanotą po Pirmojo pasaulinio karo Lietuvos Respublikai simbolišką Laisvės Varpą, 1954 m. kovo 7 d. Bostone tuo pavadinimu Petras Viščinis pradėjo visuomeninę ir kultūrinę radijo programą, skelbdamas Laisvės Varpo įrašą: "Tas nevertas laisvės, kas negina jos".

Kai Bostone leistas savaitraštis "Darbininkas" buvo perkeltas į New Yorką, anksčiau veikusias bene penkios lietuvių radijo programos nutraukė savo darbą, o savaitraščio "Keleivio" leidimas sustabdytas, "Laisvės Varpas" tapo vienintele viešo susižinojimo greita priemone. Siekdamas galimai sėkmingiau atlikti savo uždavinį, jis ilgino savo programų laiką, kartais perduodavo jas iš dviejų radijo stočių (Medford ir Worcester, Framingham ir Medford, Brockton ir Cambridge), nuolat tobulino jas turinio ir formos požiūriu, orga-

nizavo specialias programas angliškai kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims Vasario 16-osios ir Tragiškų birželio įvykių sukakčių progomis, kasmet rudenį ir pavasarį rengė aukštesnio lygio koncertus, kuriuose programos atlikdavo žymiausi mūsų solistai, geriausi chorai, iškilūs aktoriai. Šia prasme jam teko reikšmingas vaidmuo Bostono ir apylinkės lietuvių visuomeniniame ir kultūriname gyvenime.

Tad nieko nuostabaus, kad dėl amžiaus ir sveikatos sutrikimų negalint Petriui Viščinui toliau eiti Laisvės Varpo vedėjo pareigų, visuomenėje kilo rimtas susirūpinimas, koks bus jo vedamos radijo programos likimas. Visi norėjo, kad Laisvės Varpas toliau galingai skambėtų, bet niekas nesutiko pakeisti jo vadovybę. Nuo 1976 metų pradžios buvo siūloma jį perimti savo žinion ir atsakomybėn Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardai,

tačiau tai nedavė norimų rezultatų. Todėl buvo rimtas pavojus, kad "Laisvės Varpas" gali nutilti...

Laimel, Petras Viščinis nesitraukė iš darbo, kol nesurado asmens, kuris sutiktų perimti jo pareigas. Beveik po 20-ties metų pastangų pagaliau toks asmuo surastas. Juo tapo Aidas Kupčinskas, 43-ju metų vyras, prieš kelioliką metų atvykęs iš Lietuvos, su žmona Gita išauginę dukrą ir sūnų, kurie lankė Vasario 16-sios gimnaziją. Jis gerai suvokia mūsų jaunimo polinkius ir poreikius, pavadavo Petrą Viščinį ligos ir kitais atvejais, gerai moka žodžiu ir raštu lietuvių kalbą, turi malonų balsą ir technikinę patyrimą, žodžiu, visa tai, kas reikalinga būti geru Laisvės Varpo vedėju. Nuo balandžio 1 d. jis parėmė Laisvės Varpą iš Petro Viščinio pilnon savo žinion ir atsakomybėn. Kiekviena jo pravaista programa yra geresnė ir tobulesnė. Tai džiugina ne tik Petrą Viščinį, bet taip pat gausius programos klausytojus ir plačiąją lietuvių patriotinę visuomenę.

Vadovaudamas Laisvės Varpui per 41-rius su viršum metų, Petras Viščinis yra susilaukęs aukšto įvertinimo. Jis yra laimėjęs tris premijas: Amerikos Lietuvių Tarybos už Kalėdų programą, Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos už Vilniaus universiteto sukakties minėjimo programą ir vėl Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos už bendrą veiklą. Pirmosios dvi premijos laimėtos

konkurso keliu, o trečioji paskirta Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos specialios komisijos, kuriai vadovavo ponis Dantienė iš Philadelphijos.

Nors Lietuvių Bendruomenė ar jos padaliniai nesiima jokios atsakomybės už "Laisvės Varpo" veiklą, kaip tai yra su Philadelphijos lietuvių radijo programa, kuri yra LB vietos apylinkės pilnoje žinioje ir atsakomybėje, vis dėlto jis perduodamas Lietuvių Bendruomenės vardu. Tatai skelbiama kiekvieno sekmadienio laidoje angliškai kalba, o pati programa pradedama Stasio Šimkaus sukurta pagal Zauerveino žodžius giesme "Lietuviais esame mes gimę", kurią Lietuvių Bendruomenė yra pasirinkusi savo himnu. Taip buvo, kai Laisvės Varpui vadovavo Petras Viščinis, taip yra dabar, kai jo vadovybę perėmė Aidas Kupčinskas. Petriui Viščinui perdavus "Laisvės Varpo" vadovybę Aidiui Kupčinskui, Brocktone liedžiamas dienraštis "Enterprise" kovo 31 d. laidoje pirmame puslapyje paskelbė redakcijos nario Bob Cubie rašinį ir dienraščio fotografo Dick Fallow fotografiją, vaizduojančią Petrą Viščinį savo darbo studijoje. Tas įvykis susilaukė atitinkamo atgarsio ne tik klausytojų eilėse ir patriotinėje lietuvių visuomenėje bei jos organizacijų vadovybėse, bet taip pat Lietuvoje. Visi linki, kad "Laisvės Varpas" per amžius skambintų: "Tas nevertas laisvės, kas negina jos".

M. V.

Prisikėlimo rytas Apreiškime

Brooklyn, NY, Apreiškimo lietuvių parapijos artumoje yra lietuvių pranciškonų vienuolynas. Ten gyvena ir visiems už Lietuvos ribų esantiems lietuviams skirtas vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM. Nors jis labai daug keliauja po pasaulį, lankydamas lietuvius įvairiose šalyse, bet dažnai didesnių švenčių proga vadovauja pamaldoms Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Tad gana pelnytai ši bažnyčia vadinama vyskupo Baltakio katedra. Šių metų Velykų proga vysk. Baltakis negalėjo dalyvauti savo "katedroje", nes teikė diakono šventimus Toronte.

Šiais metais žmonių į Prisikėlimo pamaldas prisirinko beveik pilna, gan erdvi, Apreiškimo bažnyčia. Šalia nuolatinių bažnyčios lankytojų, itin daug matėsi naujai atvykusių iš Lietuvos.

Vesų ankstyvą rytą, saulutei vos pradėjus rodytis, Prisikėlimo apeigas ir mišias, kartu su buvusiu šios parapijos klebonu kun. Jonu Pakalniškiu ir kun. Stasiu Raila aukojo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Prisikėlimo procesijoje kryžių nešė William Kučinskis, velykinę žvakę - Petras Laučiškis, smilkalus - Juozas Rudis. Mišių skaitymus atliko Petras Palys.

Vietoje pamokslą klebonas kun. Vytautas Palubinskas perskaitė Lietuvos vyskupų laišką, skirtą Velykų progai.

Tame laiške vyskupai pasveikino tikinčiuosius, rašė: "...Mūsų Tėvynės rytą gaubiantis šventinis džiugesys ir pakilus "Aleliuja" tėra mažas atspindys to dvasinio triumfo prieš tamsos

jėgas, kurį mums atnešė Jėzus meilės žygis..." Išreikšdami susirūpinimą kalbėjo: "...Tačiau aplink save matome ir netgi artimiausių mūsų aplinką, daugelį mūsų tautiečių, kurie nepažįsta Prisikėlimo laimės ir ją negyvena. Nuolat vykstančios žmonių tragedijos, kurios yra nusi-grėžimo nuo Tiesos ir Meilės pasekmė, verčia mus mąstyti, ar mūsų, krikščionių Prisikėlimo liudijimas yra pakankamas? Rado kuo verta džiaugtis: "Džiaugiamės katalikiška bendruomene, kuri, nepaisant mūsų pačių skurdžios buities, sugeba rūpintis dar didesnių nelaimių ištiktai žmonėmis: našlaičiais, seneliais, ligoniais, po kurių skausmu, skurdu ir negalia laukia mūsų Kristus... Vieni paverčia vaikus našlaičiais, kiti sutinka juos priglausti, jais pasirūpinti kaip savaisiais. Vieni beatodairiškai kaupia turtą, nesibodėdami net smurtu ir skriauda, kiti, sąžiningai darbuodamiesi, randa galimybių padėti į vargą patekusiems mūsų žmonėms... Tai aiškiai rodo, kad Kristaus Prisikėlimas ir 600 metų katalikybės paveldas nebuvo mums veltui, kad Viešpaties malonė išugdė mumyse taurią širdį ir nematerialistinę kategorijomis pagrįstą mąstyseną..." Ganytojišką laišką užsklendė šiais žodžiais: "Visa širdimi pasitikėdami Velykų Kristaus pergale ir Švč. Mergelės Marijos užtarimu, pasivesdami Jūsų broliškai maldai, su meile už Jus meldžiamės ir Jus laiminame". Prisikėlimo apeigų ir mišių metu giedojo Apreiškimo parapijos bažnytinis choras, vadovaujamas muzikės

Lietuva - branduolinio ginklo neplatino sutarties dalyvė

Balandžio 20 d. į Jungtinių Tautų būstinę New Yorke dalyvauti čia vykstančioje Branduolinio ginklo neplatino sutarties (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons) peržiūros ir pratęsimo konferencijoje atvyko oficiali Lietuvos delegacija, vadovaujama LR užsienio reikalų ministro Povilo Gylio.

Lietuvos pozicija dėl branduolinio ginklo neplatino sutarties pratęsimo yra tokia:

Užkirsti kelią branduolinio ginklo plitimui bei aktyvios pastangos efektyvinti tarptautinės bendrijos veiklą šioje srityje yra vienas iš pagrindinių Lietuvos užsienio politikos tikslų. Netrukus po nepriklausomybės atkūrimo, 1991 m. birželio 25 d. Lietuva prisijungė prie Branduolinio ginklo neplatino sutarties (tarpt. santr. - NPT), šitaip demonstruodama savo ketinimą konkrečiai veikla įnešti savo įnašą į globalinį ginkluotės kontrolės nusiginklavimo procesą.

NPT egzistavimas prisidėjo prie stabilumo ir saugumo iširus SSRS,

Astos Barkauskienės. Teko maloniai nustepti, kad naujoji vargonininkė Asta Barkauskienė, per palyginti labai trumpą laiką (dar net metai nėra suėję), sugebėjo paruošti chorą tokiam gražiam giedojimui. Mišių metu choras giedojo: Gloria ir Agnus Dei - George Gruber, Sanctus ir Benedictus - Taize ir įvairias lietuviškas velykines giesmes.

Bažnyčia buvo šventiškai išpuošta. Jos išpuošimu pasirūpino Juozas ir Irena Rudžiai.

p. palys

kai pasaulio bendruomenė įtikino tris valstybes, kurių teritorijose buvo dislokuotas branduolinis ginklas - Baltarusiją, Kazachstaną ir Ukrainą - prisiminti nebranduolinės valstybės statusą. NPT dėka branduolinių valstybių skaičius Lietuvos kaimynystėje nepadidėjo.

Lietuva kaip valstybė, kuri naudoja branduolinę energiją ir yra nuo jos priklausoma, ypatingai suinteresuota NPT numatyta nediskriminacine branduolinės energijos plėtra taikiems tikslams. Nesant minėtos sutarties, tarptautinis bendradarbiavimas šioje srityje būtų ap sunkintas.

Visos NPT dalyvės - ir branduolinės ir nebranduolinės valstybės - prabrėžia būtinybę ir toliau žengti nusiginklavimo keliu.

Lietuvos pozicija dėl NPT pratęsimo yra vienintelė logiškai galima. Ji sutampa su daugumos pasaulio valstybių tarp jų ir visų be išimties Europos Sąjungos bei NATO valstybių pozicija: sutartis turi būti pratęsta neribotam laikui.

Tai ne tik sutvirtins NPT reikšmę, bet ir leis susikcentruoti ties konkrečiais jos įgyvendinimo būdais, leis toliau remti branduolinio nusiginklavimo procesą, tobulinti branduolinio neplatino priemonių mechanizmą.

Taip pat tai atvers naujas galimybes bendradarbiavimui panaudojant branduolinę energiją taikiems tikslams.

LR URM informacijos ir spaudos skyrius

Mirė Birutė Malinauskienė

Birutė Malinauskienė, gimusi Lietuvoje 1913 m. sausio 25 d., antrą kartą bolševikams artinantis prie Lietuvos, pasitraukė į Vokietiją. 1948 m. emigravo į Australiją. Į Ameriką atvyko 1960 m. ir apsigyveno Woodhaven, NY. Sulaukusi 82 metų, mirė 1995 m. balandžio 10 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Buvo pašarvota M. Shalins laidojimo koplyčioje. Su velione balandžio 11 d. atsisveikinta. Gedulingos mišios buvo balandžio 12 d. Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčioje. Palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Jono, mirusio prieš septynerius metus.

Nuliūdime liko dukra Loreta su šeima Australijoje. Prieš keletą mėnesių ji buvo atskridusi iš Australijos, globojo sunkiai sergančią mamą, o vėliau su broliu Romu rūpinosi velionės laidotuviemis. Taip pat liko sūnus Arvydas su šeima ir kiti giminės Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje.



Rima ir Paulius Klimai

Nauja lietuviška šeima

Š. m. kovo 18 d. Altamonte Springs, FL, Annunciation bažnyčioje susituokė Rima Naronytė ir Paulius Klimas. Vestuvių pokylis vyko Timacuan Country Club, Lake Mary, FL. Rima yra dukterė Vyto ir Nijolės Naronytės iš New Yorko, o Paulius yra sūnus Stasio ir Aušros Klimų iš Lake Mary, Floridos. Tėveliai linki jauniems daug laimės ir sėkmės naujame šeimos gyvenime.

Kultūrinė popietė

Anastazijos ir Antano Tamošaičių įkurto Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyrius gyvuoja dėka nenuilstamos jo skyriaus pirmininkės Saulės Šatienės. Ruošdama įdomias paskaitas ir tautodailės darbų parodas palaiiko tautodailės dvasią, skirdama laiko ir mūsų kultūros apraiškoms. Šių metų Verbų sekmadienio renginyje vyko tautinių juostų paroda, kurią sudarė 70 eksponatų. Pirmininkė trumpai aptarė juostų istoriją, apgalvestaudama, kad tik septynios juostos austos Bostono tautodailininkiu, nes likusios austos Lietuvoje. Parodoje matėme rinktinių, kaišytinių ir pintų juostų skonin-gai išdėstytus rinkinius.

Popietės susidomėjimo centre buvo Aušrelės Liulevičienės paskaita "Lietuvių kultūros pratęsimas". Paskaitą ji pradėjo pirmiausiai perduodama "Draugo" vyriausios redaktorės Danutės Bindokienės bei kitų redaktorių sveikinimus. Šiomis dienomis mes visi rūpinamės vargstančia Lietuva, bandome kiek išgalėdami jai padėti ar privačiai teikdami savo artimiesiems medžiaginę paramą. Šalia šitų rūpesčių mes negalime pamiršti lietuviškos išlaikymo mūsų gyvenamuose kraštuose. Turime puoselėti tęstinumą ne tik su praeinančiom, bet ir su ateinančiom kartom. Stenkimės suprasti naujai atvykusius lietuvius, ieškokime kas mus su jais riša, o ne skiria. Neturėtumėm kritikuoti ar iš jų juoktis.

Aušrelė Liulevičienė yra gimusi Lietuvoje, bet užaugusi išeivijoje. Užsiminė šiek tiek ir apie tremties mokyklą Vokietijoje bei apie teigiamą įtaką liuanistinių mokyklų dabarties jaunimui. Pasakotoja padarė visiems labai gerą įspūdį.

Pirmininkė, padėkodama už paskaitą, viešniai įteikė dail. A. Tamošaitienės monografiją. Po to pakvietė dr. Stasį Goštautą ir apdovanojo jį lietuviška plačia juosta jo redaguotos knygos "Čiurlionis: Painter and Composer" pasirodymo proga. Kadangi knyga renginyje buvo galima išgityti, tai pirmininkė pakvietė dr. Jurgį Gimbutą trumpai ją aptarti. Po programos atsilankiusieji vaišinosi lietuvišku raguoliu ir galėjo pabendrauti tarpusavyje bei su Aušrele Liulevičiene. Už renginį esame dėkingi tautodailės institutui ir nepamainomai jo pirmininkei Saulei Šatienai.

Elena Vasyliūnienė

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1995

Skrydis į Vilnių iš	Bal. 1-geg. 31	Birž. 1-rugp. 31
Chicago	\$655	\$765
Cleveland	731	927
Detroit	739	891
Los Angeles	865	1,017
Miami	725	925
New York	630	740
San Francisco	900	1,025
Tampa	759	911

Plius mokesčiai. Kainos turi apribojimų.

Teiraukitės dėl kainų iš kitų miestų.

1995 m. grupinių kelionių į Lietuvą brošiūra jau paruošta. Kreipkitės. Atsiųsime.

Grupių organizatoriams teikiamos specialios nuolaidos.



VYTIS TRAVEL

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718 423-6161; 1-800-77-VYTIS

FAX.: 718 423-3979

A.† A.

STASIUI MEILUI

mirus, jo žmonai Birutei, sūnui Vincui, dukrai Aldonai ir jų šeimoms reiškiamo gilų užuojautą ir kartu liūdime.

V. L. Adomavičiai

M. Balčiūnienė

O. Baltutienė

V. G. Beleckai

A. G. Gražiai

J. S. Maciulaičiai

V. O. Mamaičiai

E. Milukienė

A. J. Nakai

D. S. Pranckevičiai

E. J. Sadauskai

A. D. Velavičiai

J. V. Zubavičiai

K. A. Žukauskai

Sunny Hills, FL.

A.† A.

GRAŽINAI DAUNIENEI-PAULAVIČIŪTEI

mirus, vyrą Aleksą, sūnus Arūną bei Aliuką ir artimuosius širdingai užjaučiame ir kartu liūdime.

Irena ir Jonas Vilgaliai

DARBININKAS



341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ši savaitgalį Kultūros Židinyje: Tautos Fondo metinis susirinkimas įvyks balandžio 29 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. 9 val. ryto mišios už gyvus ir mirusius Tautos Fondo narius ir geradarius. 10 val. ryto - posėdžių pradžia. Nariams kvietimai jau išsiųsti. Jei esate narys ir negavote kvietimo, galite kreiptis į Tautos Fondo raštinę adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Telef. ir Fax 718 277 - 0682.

"Vermės" pirmas renginys bus šį šeštadienį, balandžio 29 d., 7 val. vakaro Kultūros Židinyje. Programoje: smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, eilėraščių deklamuos Petras Laučiškis ir Sonata Petravičiūtė, savo kūrybos dainą padainuos Viktoras Žikas, kapitonas Jonas Limanas ir Reda Veitas parodys videojuostą iš kelionės jachta "Aurabank" aplink Cape Horn. Šokiuose linksmins dviejų armonikų bei juostelių muzika.

New Yorko Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų metinis susirinkimas yra šaukiamas šiais metais balandžio 30 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje. Prieš susirinkimą, 12 val. Pranciškonų koplyčioje bus aukojamos mišios už mirusius kolegas ir jų šeimų narius. Maloniai kviečiami nariai dalyvauti ir pamaldose ir susirinkime.

Lietuvių - amerikiečių Šiaurinės New Jersey klubas kviečia narius į pavasario susirinkimą balandžio 30 d., 2:30 val. popiet, St. Matthew the Apostle parapijoje, 335 Chester Road, Randolph, NJ 07869. Informacijas teikia Susan Covalesky 201 328 - 2850, Genevieve Pladis 201 377 - 0917.

LR misijos prie JT patarėja G. Damušytė balandžio 10 d. susitiko su JT Vyriausiojo pabėgėlių komisaro raštinės Politikos ir planavimo skyriaus vedėju S. Vieira de Mello. Aptarti klausimai susiję su 1995 m. gale ar 1996 m. pradžioje rengiama regionine konferencija pabėgėlių ir migrantų klausimams spręsti NVS ir kaimyninėse valstybėse.

Ryšium su New Yorke vykstančia JT modelio programa, kurioje dalyvauja iš viso pasaulio suvažiavę studentai, Lietuvos Misijoje balandžio 12 d. lankėsi 15 studentų iš Berlyno, kurie pasirodė atstovauti Lietuvai.

Lietuvių Jaunimo Sąjungos DC skyrius rengia Septintąjį Politinį Seminarą, kuris įvyks 1995 m. gegužės 5 - 7 dienomis Washington, DC. Dėl smulkesnių informacijų žiūr. skelbimą pereiname "Darbininko" numerio (bal. 21 d.) arba skambinti Viktorui Kaufmanui tel. (703) 503-5161.

A. A. Vytauto Česnavičiaus atminimą pagerbiant, Kultūros Židiniui aukojo:

400 dol.: Anglų kalbos kursų lankytojai.

100 dol.: Algirdas ir Ramutė Česnavičiai.

Po 50 dol.: Algis ir Milda Kvedarai; John ir Ingrid Petschauer; Jonas ir Irena Vilgaliai.

40 dol.: Romas Šidlauskas.

Po 25 dol.: Algis ir Vida Janakauskai; Vitas ir Aldona Katina; Marius ir Aldona Marijošai; Kostas ir J. Norvilos; Gediminas Rajeckas; Stasė ir Petras Rasimai; Jonas ir Giedrė Stankūnai; Zėnonas Jursys; Viktoras ir Leokadija Milukai.

Po 20 dol.: Margarita Balčiūnienė; Donatas ir V. Ūzai.

Lietuvos našlaičiams per Lithuanian Children's Relief, Inc. (Lietuvos Vaikų Globa) So. Boston, MA., aukojo:

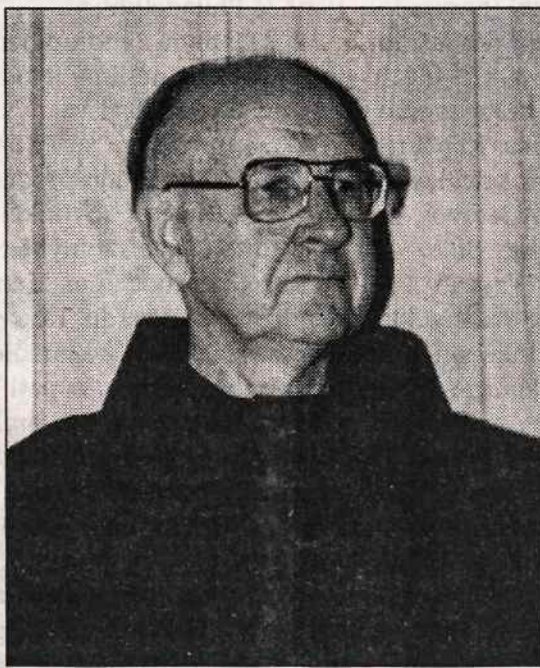
50 dol.: Stasys ir Vanda Karazinai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadieniais, balandžio 29-a, gegužės 13-a ir gegužės 27-a dienomis. Tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo gegužės mėnesį kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 6 psl.)

VILTIS - Lietuviška sodyba Bostone kviečia visus dalyvauti jų rengiamoje gegužinėje š. m. gegužės 6 d., šeštadienį, 7 val. vak., 368 West Broadway, S. Boston, MA. Programoje - dainininko Vytauto Kernagio koncertas. Dėl daugiau informacijos žiūr. Vilties skelbimą 6-ame psl.

Balandžio 11 d. įvyko savaitinis Baltijos Misijų prie JT darbinis susitikimas, kuriame aptartas atitinkamų Misijų pasirošimas NPT konferencijai.

Tėv. P. Giedgaudas, OFM - sukaktuvininkas



Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, lietuvių pranciškonų vienuolyno Brooklyn, NY, viršininkas, spaustuvės vedėjas ir "Darbininko" administratorius balandžio 29 d. švęs amžiaus 75 metų sukaktį.

-o-

Sukaktuvininkas yra gimęs 1920 m. balandžio 29 d. Paterson, NJ. Kūdikystės dienomis tėvų parvežtas Lietuvon, apsigyveno su jais Kretingoje, kur vėliau lankė pranci-

mi, OFM.

Po maldos prasidėjo vaišės.

Ir čia yra jau sena tradicija, kad vaišės pradėti pakviečiama Janina Simutienė, ambasadoriaus žmona. Ji pirmoji pasiima valgių. Tada jau pakyla visi vaišių dalyviai ir didysis Velykų stalas yra apgulamas iš visų pusių.

Valgiai tikrai puikūs: didelė jų gausa, margučiai, žolynai, įvairūs mėsos patiekalai, daržovės, pyragai.

Kai vaišės ritosi į pabaigą kaip tie puikūs Velykų margučiai, vaišinantis kava ir tortais, vyko laimėjimų traukimas.

Čia ir vėl sena tradicija. Daug kas suaukvoja įvairių fantų.

O fantų fantas būna pats svarbiausias - tai dailininko dovanotas paveikslas. Šiai popietei dail. Juozas Bagdonas padovanojo gražią akvarelę. Dailininkas, kaip žinome, šį pavasarį Kaune rengia savo didžiulę parodą, o namuose dar turi daugybę kitų kūrinių. Šį paveikslą laimėjo Vytautas Vaičiulis, Woodhaveno gyventojas.

Į tokias popietes atvyksta svečių ir iš toliau, iš aplinkinių klubų. Viena iš viešnių buvo Ada Ustjanauskienė, Hartfordo Moterų Klubu pirmininkė. O Laima ir Jurgis Savaičiai iš tolumo Sunny Hills irgi dalyvavo šioje popietėje. Laima Savaitienė yra Sunny Hills Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkė.

Viso svečių buvo apie 150. Vaišėms pasibaigus, dar ilgai publika šnekučiavosi.

Dėkodami mieliai LMK Federacijos New Yorko Klubu valdybai, kuriai teko daug darbo surengiant šią popietę, drauge linkime tęsti tokias mielas tradicijas, kurios dar kartą įgalina visą lietuvišką visuomenę kartu susirinkti ir pabendrauti.

(p. j.)

JAUKI ATVELYKIO POPIETĖ

LMK Federacijos New Yorko klubas ilgus metus turėjo gražią tradiciją rengti Atvelykio popietes. Pastaruosius dvejus metus šis puikus renginys nebuvo ruošiamas, tačiau šiemet vėl buvo sugrįžta prie senų papročių ir balandžio 23 d. Kultūros Židinio didžiojoje saleje buvo suorganizuota nuotaikinga Atvelykio popietė.

Atvelykio popietės turi ir meninę dalį. Šį kartą įvyko vienas iš gražiausių smuiko koncertų. Smuiku griežė virtuožas Vilhelmas Čepinskis, Juliardo meno mokykloje studijuojąs smuiko klasėje, o jam akompanavo lietuvių bičiulis, pianistas William Smiddy.

Koncertu ir buvo pradėta popietė, kurios metu atlikti du Mozarto ir vienas Sarasado kūriniai.

Klubui pirmininkauja dr. Marija Žukauskienė, kuri ir pradėjo koncertą, supažindindama klausytojus, kokie bus gromai kūriniai. Prieš atvelykio pietus maldą sukalbėti pakvietė "Darbininko" vyr. redaktorių dr. Kornelijų Buč-

Emilija Rastenienė, gimusi Rusijoje 1907 m. rugsėjo 13 d., gyvenusi Woodhaven, NY, mirė balandžio 21 d. Jamaica lignonėje, NY, sulaukusi 87 metus amžiaus. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas su velione įvyko balandžio 23 d. Balandžio 24 d., po gedulingų mišių Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne, buvo palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Vinco, žymaus žurnalisto, mirusio 1982 m.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pateikti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokėstį.



KOMPIUTERIAI

IBM komp. Nauji įpakuoti, su garantija 486DX2-66, 14"SVGA, 4RAM, 420HD, \$1050. Nemokamas pristatymas arba išsiuntimas į jūsų namus ar ofisą. Supažindinimas su aptarnavimu ir daugybė duotų programų. Galite užsakyti jums reikalingą konfigūraciją. Gintaras, Queens, NY. Tel.: (718)326-2370, Fax.: (718) 326-2234. (sk.)

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

Vytauto Kernagio koncertas rengia skautai akademikai gegužės 12 d., penktadienį, 8 val. vakare Kultūros Židinio mažojoje saleje.

"Darbininko" skaitytoju galite tapti kiekvieną dieną. Prenumerata vieniems metams - tik \$30. Nedelskite - ir "Darbininkas" jus aplankys dar šią savaitę!

Lietuvoje leidžiamą mėnesinį kultūros žurnalą "Naujasis židinys - Aidus" galima užsiprenumeruoti ir prenumeratą prašyti per Tėv. Leonardą Andriekų, atsiunčiant jo vardu 44 dol. čekį metams šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, P. O. Box 980, Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046. Už tą kainą žurnalas siunčiamas oro paštu. Šis žurnalas yra "Aidų" tęsinys, skiriamas Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams.

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite proga, kreipkitės: Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT, 06277. (sk.)

konų vadovaujamą gimnaziją, o 1938 m. įstojo į pranciškonų ordiną.

Prasidėjęs pirmajai bolševikų okupacijai, pasitraukė Vokietijon, kur tęsė studijas. 1942 m. kaip Amerikos pilietis atvyko į JAV ir pabaigė pasirošimą kuni-gystei.

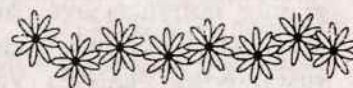
Kunigo šventimus sukaktuvininkas priėmė 1947 m. birželio 24 d. Po to teko eiti įvairias pareigas: Bridgeville, PA, Šv. Antano lietuvių parapijos klebono, lietuvių pranciškonų provincijos ekonomo, bet ilgiausiai - nuo pat pranciškonų spaustuvės įsisteigimo 1951 m. - teko būti jos vedėju. Ši lietuviško katalikiško spausdinto žodžio apaštalavimą Tėv. Pranciškus Giedgaudas tebeuoslėja ir dabar.

Tėv. Pranciškus yra buvęs išrinktas lietuvių pranciškonų vi-

ceprovincijolu, o provincijolo patarėju buvo perrenkamas daugeliu atveju.

Šalia pareigų spaustuvėje ir vienuolynė Tėv. Pranciškus Giedgaudas uoliai reiškiasi ir Lietuvių Bendruomenės veikloje. Jis yra buvęs LB New Yorko apygardos vicepirmininku, o Bushwick apylinkės pirmininku, palaikydamas ilgametę tradiciją, tebėra ir dabar.

Telieka palinkėti gerb. Jubiliatui neišsenkančios energijos, sveikatos, sumanumo ir sėkmės visuose dabarties ir ateities darbuose.



Dėkojame

Vytautas Žukas, Great Neck, NY, kasmet paremia "Darbininką" didesne auka. Ir šiemet, apmokėdamas prenumeratą, atsiuntė 100 dol. čekį. Nuolatiniam mūsų spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Geriausios dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecvičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chaltu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant lignoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant: Darbininkas 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Užakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chaltu" - pridėti 2 dol.

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daurmantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvo partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašo 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net pasimuša į Vakarus, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimesniam partizaniniam kariui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas nūžūlo žūva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS QUEENS APYLINKĖ

maloniai kviečia visus atsilankyti į

Sofijos Čiurlionienės vaidinimą

PINIGĖLIAI

(komedija)

1995 m. gegužės 7 d., sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Vaidina:

Šiaulių Dramos Teatrų ir Hamiltono "Aukuro" aktoriai

Įėjimas \$15.00

Nuo 12 val. apatinėje salėje veiks Kultūros Židinio kavinė

